

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

HÖRAN

GRUNDLAGD AV FRITHIOF HELLBERG

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SONDAGEN DEN 26 FEBRUARI 1922.

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.ANDRE REDAKTOR:
EBBA THEORIN.

AMERIKA OCH POESIEN

NÅGRA PROV PÅ AMERIKANSK LYRIK. I SVENSK TOLKNING AV TERESIA EURÉN.

AMERIKA OCH POESI, DET ÄR TVÅ ting som just inte höra ihop i allmänna medvetandet. Men icke desto mindre upplever för närvarande lyriken en blomstringstid inom U. S. A.

Allt går ju där i stor skala, och det är således ej förvånande att höra huru hundratals volymer av idel vers årligen utkomma och sedan cirkulera i motsvarande tusentals och tiotusentals exemplar vardera. Av större betydelse är ett sådant uttalande som gjordes av professor *Charles Wharton Stork** i hans artikelserie i Svenska Dagbladet 1920 om "Den nya andan i amerikansk poesi". Han säger där: "I stället för att praktiskt taget vara en död konst läses och diskuteras poesien vitt och brett. Den har ännu en gång fått inflytande på danandet av vår nationalkaraktär".

En företeelse av sådan art måste väcka intresse. Och helt säkert uppmärksammades i vida kretsar den orienterande framställning Mr Stork lämnade av modern poetisk åskådning och produktion inom Förenta Staterna. Av hans redogörelse framgår att den rikaste och mest lovande utvecklingsfasen torde vara den han betecknar såsom ny kraft i gamla former. Den fria versen — vars fader man väl kan kalla Walt Whitman, som ju är väl känd hos oss — frodas fortfarande, men jämte den är i ständig tillväxt en poesi, som i formellt hänseende är traditionsbevarande och åtminstone delvis följer klassiska mönster, ehuru den vad innehållet beträffar håller sig närmare livet och hänföres mera av den omgivande människovärlden och naturen. Nytt vin i gamla läglar är här icke en träffande bild, snarare torde man då kunna tala om nya skott på en gammal stam, om saven som stiger i en vintervild organism och kommer den att på nytt grönska och blomma — efter stora lagbundna linjer men i skiftande detaljer, och alltsammans likväl nytt.

Ett annat allmänt intryck av Mr Storks framställning är också massan av jämgoda namn. "Nicht an wenig, stolze Namen ist die Liederkunst gebannt", kan med skäl citeras här. Särskilt efter kriget framträder en växande skara diktare, vilka allvarligt studera sin konst såsom ett sätt att låta sina medmänniskor bli delaktiga av det bästa livet skänkt dem själva. De hylla Tolstojs sats att god konst är den som höjer känslan av mänsklig solidaritet. Ett led alltså i den stora utvecklingsprocess, syftande till försoning och samverkan, som

* Prof. Stork har visat sitt intresse för svensk skönlitteratur genom att till engelska översätta bl. a. Heidenstams *Karolinerna*, som nyligen utkommit i Amerika. Red:s anmärkning.

RÖDSKINNET OLLE TYCKER OM MANDELMASSA.
En fastlagsbild.

trots allt är i gång och som det är allas vår plikt att främja.

Jag har försökt kläda i svensk dräkt några kortare dikter av några få bland dessa nyare författare, främst Mr Stork själv, vars på en gång fina och kraftiga konst borde finna vänner här i landet, oavsett den erkänsla han är värd såsom tolk av svenska skulder. Vad han hittills offentliggjort av egen diktning är, såvitt jag vet, tre volymer: Day Dreams of Greece, The Queen of Orplede samt Sea and Bay. Ur den andra i ordningen av dessa är den lilla dikten "Majbarnet" hämtad. Sonetterna "En flamländsk madonna" och "Dödsvision" har jag översatt från författarens manuskript. Sonettformen, mer eller mindre fritt behandlad, är för övrigt inom parentes sagt nu på modet bland amerikanska poeter.

De övriga dikter jag tolkat återfinnas i Contemporary Verse Anthology, ett rikt urval, försett med ett upplysande förord av Mr Stork, och som han godhetsfullt ställt till mitt förfogande såsom översättare. Den som är intresserad av huvudströmningarna inom den moderna amerikanska poesien bör studera Mr Storks artiklar samt de av honom

Walt Whitman, den gamle mästaren och profeten inom amerikansk lyrik.

där nämnda böcker "i vilka den amerikanska diktningen är lättast åtkomlig". Det är naturligt om en kvinna med en viss tillfredsställelse ser vilken hedersplats kritikern tillerkänner sitt hemlands

kvinnliga diktare. Han anser dem ha varit "de ledande inom naturlyriken", och särskilt nämner han Sara Teasdale som "Amerikas främsta kärleksdiktare", i besittning av "en fullkomligt säregen omedelbarhet och intensitet". En del andra namn framhåller han också, bland dem Louise Driscoll och Amory Hare. Av dessa tre följa några diktprov, vidare av: Helen Hoyt, Jean Buchanan och Louis Ginsberg. Denna lilla början till ett urval i svensk dräkt gör icke anspråk på att vara annat än några provbitar ur mängden.

Dikterna torde tala för sig själva, men angående Louis Ginsbergs "Tanken på den älskade" — en kontrast till Mr Storks madonna — skulle jag vilja framhålla den som ett gott exempel på det stänk av "översvinnlighet" Mr Stork även sagt förefinnas inom den i stort sett verklighetskära nutida dikten i hans hemland. Det kan också ha sitt intresse att ställa bredvid varandra manlig och kvinnlig erotik, avspeglade i dessa smådikter. Vad kvinnodiktarna beträffar, torde de utgöra ett kraftigt vittnesbörd om att politisk rösträtt och andra fri- och rättigheter icke "neutraliserat" U. S. A:s kvinnor.

Jag låter nu författarna själva tala.

D Ö D S V I S I O N.

Efter Charles Wharton Stork.

Lik månsken i en högväld skog är döden,
en magisk ljusflod genom skuggors flor;
lik skum och enslig vrå där minnet bor
med kvardröjd vemodsdoft av svunna öden.

Som iskyllt vin den sprids i blodets flöden,
och pulsens dämnda väg blir tung och stor;
den eggas ömt — en brådljums vind, som for
med frihet till en färdig knopp, är döden.

Den liknar varje ljuv extas och dvala,
som söda sinnen kan i dröm hugsvala
och bär oss bortom slumpens kval och fröjder;

men mest av allt — en vingad, skön musik,
som lyfter själen, Ganymedes lik,
allt högre upp mot stegrad ljusa höjder.

Å T E R S K E N.

Efter Jean Buchanan.

Ett solfalls färghugsvalan,
ett avskeds efterglöd —
Ett minne av den högsta fröjd,
ack, längesedan död —
Profetens färd i flammor,
där han mot höjden for —
Och morgonstjärnors samklang,
en helig ljusets kor —
Mångspeglad återskimmer
av allt med kärlek släkt —
Och — blott en lönn, som rodnar
i höstens gyllne dräkt!

M A J B A R N E T.

Efter Charles Wharton Stork.

Varför är världen i dag så skön,
för dem som dock liknöjda gå!
Vi blommor en maj så fager och grön,
då vi dess budskap försmå?

Säg, liten Fröjd, med ordlöst behag,
med en häpnad så glad och ren:
Det är för att liva ett lillebarns drag
och tända dess ögas sken!

G U D H J Ä L P E D E M !

Efter Louise Driscoll.

Gud hjälpe dem — en modig trupp,
som nötta vägar går,
och aldrig bär medalj på bröst,
ej lager kring sitt hår.

Gud hjälpe den som lider tyst,
var ensam, tapper själ —
kvinnor, som le i sömlös sorg,
män, som förställt sig väl.

I vardagsvimmelts hjältemod
blir trampad druva vin,
och krossat vete för en slant
ger bröd vid kvarnens vin.

Men — vem skall ömkan ha för den
vars nöd är utan ljud,
som hälsar lugnt och ler försynt,
ja vem — om icke Gud!

I D A G !

Efter Amory Hare.

Om jag så dör i natt — jag lever nu!
I dag — en ödesbräddad dag är min,
en dag inom vars spännvidd jag kan nå
en rikedom av fröjd och sorg, vem vet —
en enda timme kanske rymmer allt.
Du varma, djupa liv, jag älskar dig,
men ingen skräck kan göra mörk den stund
då allt mitt jag skall brytas, lösas upp
och bli till ett med rymdens andedräkt.
Ty — för ett väsen, med mitt eget släkt,
i dag jag varit allt som nämnes skönt.
För honom är jag stjärnljus, solig vidd
och välljud — livets egen melodi —
och jag är tjuvning likafullt som ve,
ve av en art i släkt med högsta fröjd.
Hans bild av mig hör samman mystiskt ljuvt
med skymning och över svalors snabba flykt,
med dunkla glintar med mörka fält,
små tak som drömma under månens blick,
den långa vägens slut och lampans sken.
Ty jag är det som föder honom ny,
det som gör härden kär och ljus och varm —
den hemlighet som smälter två till ett!
Jag är som himlen oätkomligt hög
och trofast nära dock som markens gräs...
Jag ödslar ingen stund med frågor vi
den gamla sagans trollmakt blivit min —
med klara blickar i mitt öga såg
nyss kärlek in, och allt mitt väsen sjöng:
"En dag är min — i dag — och den är fröjd!"

T A N K E N P Å D E N Ä L S K A D E.

Efter Louis Ginsberg.

Du högtbelägna tempel för min dröm —
Du skymningsfrid kring stilla klostertalar —
Du sagoslott i sömn vid nattskum damm,
där en fontän tycks locka näktergalar!

Pagodens spröda klockor ringa ut
små blombladstoner, som i luften simma —
ljuv blommor tystnaden och blir till sång,
allt bidar andaktsfyllt en helig timma.

En andad viskning, lik en glimt av ljus,
en fläkt av vingar... Se — din blick jag finner,
flamvita gudom, plötsligt sänkt mot mig
och mina dunkla dagars ebb, som svinner!

E N F L A M L Ä N D S K M A D O N N A.

Efter Charles Wharton Stork.

Se — ingen himladrottning, gyllenkrönt,
lik den Beato värdigt återger,
som huld och ljushyllt i sin strålgans ler
och helgons och kerubers hyllning rönt.

Här är en lantlig kvinnas enkla skick —
en arbetshärdad torvans dotter se
med kunden hälig efter födslove,
men gudomspräglad allvar i sin blick!...

Tack, mästare! Du bragte närmre jord
den högsta skönhet i så enkel skrud.
Vad högre mäktar pensel eller ord

än att för enkla sinnen tolka Gud —
och största enfald måste här förstå
att moderskap kan gudomsväsen nå!

K V I N N O D R Ö M.

Efter Helen Hoyt.

Ack, jag känner vid min barm
liten hand, som rörs i dröm,
liten mun, som trevar varm,
tyngden på min krökta arm...
Och jag tänker, modersöm,
att du vilar där, du lilla,
du min späda hjärtefröjd,
sveper dig i ömhjet stilla,
lutar mig i mörkret ner
dig till möte — känner nöjd,
hur jag dig min livssaft ger.

O M Ä T L I G H E T.

Efter Sara Teasdale.

Om dig har jag sjungit så mången en sång
men fann aldrig din själs melodi.
Det var som att slunga ett nät av ord —
för att fånga en stjärna däri!

Det var som att forma sin hand till en skål
för att ösa ur djupblått hav
och finna hur dropparna miste sin färg:
den färg som djupet gav!

B U D I N A T T E N.

Efter Sara Teasdale.

Jag hörde ett rop som av nöd
ur den milsvida nattens famn.
Likt en bläst så klart, det ljud —
mitt namn, mitt namn!

Det var din röst, som klang
av vakande längtan het.
Och till mötes ett gensvar sprang:
jag vet, jag vet!

Iduns byrå och expedition,
Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4, Expeditionen: kl. 9—5.
Riks 16 46. Allm. 98 03. Riks 1646. Allm. 61 47.
Red. Högman: kl. 11—1, Annonsskont.: kl. 9—5.
Riks 86 60. Allm. 402. Riks 1646. Allm. 61 47.

Iduns prenumerationspris 1922:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år Kr. 15:—	Helt år Kr. 19:50
Halvt år " 8:—	Halvt år " 10:—
Kvartal " 4:25	Kvartal " 5:25
Månad " 1:50	Månad " 2:—

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 Utländska annonser:
öre å textside. Beständ 45 öre efter text., 50 öre
pl. 20 % förh. Led. pl. å textside, 20 % förh.
o. Plattsökande 25 öre, för särsk. begärd plats.

KOPPARKRUKOR OCH "HANDMÅLADE OLJEÄRGSTAVLOR"

DET ÄR OTROLIGT SÅ MÅNGA tokigheter folk kan hitta på, när det gäller att »pryda» hemmet. En antikvitets-handlare berättade mig en gång, att den sortens fyrkantiga spottlådor, som för tretio, fyrtio år sedan stodo, sand- eller enrisfyllda, framför våra kakelugnar, nu voro mycket efterfrågade och användes till — jardiniärer. Tänk bara — en spottlåda, fylld med rosor, på salsbordet! Och sedan all den kopparbråte, som de senare åren översvämmat somligas våningar. En grosshandlare bad mig en gång om råd hur han skulle ordna sin kopparsamling, där fanns allt: Mjölkkrukor, kantiner, brännvinsmått, formar för småbrön och för pudingar, vattencisterner...

»En fin samling, — en mycket fin samling. Med allt detta blir herrskapets kök säkerligen det finaste i stan,» menade jag.

»Kök?» Han tittade, för att se om jag skämtade, eller om jag plötsligt blivit vansinnig.

»Ja. Kökssaker höra naturligtvis hemma i köket.»

Det framgick nu att »samlingen var ämnad för HALLEN (en tambur, 2x3 1/2 meter) och för MATSALEN. Jag gör mig inga illusioner om att min fina vink togs ad notam? Mannen tackade visserligen förbindligast för rådet, men eftersom han var rödare i synen än sina kopparkastruller, när jag gick, oaktat hyn var ganska normal, när jag kom, får jag antaga, att han efter min sortie sa till sin fru: »Jo, den var ljuv. Fy fan — en samling, som kostat så mycket pengar — i köket!»

Jag såg en gång två brännvinsbränningsapparater placerade på varsin piedestal i ett annars magnifikt inrättat herrum. Man misstydde mina förvånade blicker och försäkrade att föremålen icke voro avsedda till 'dagligt bruk', utan till prydnad. Inför en sådan barnaenfald blir även den mest aggressiva förstummad.

Björkstubben, använd som piedestal, känna vi ju alla till. Likaså jaktvännens överallt i våningen placerade jakttroféer. Man tänker inte på, att var sak har sin plats. Björkstubben hör hemma i vedboden, krokodiler, kramsfågel, vildsvinshuven och dylika 'nature morte', i jaktrummet, eller i det rymliga förrum, som kallas hall. Vill man ha 'vilt' i andra rum, får man bestämt nöja sig med den illusion därav, som en konstnär kan skänka med sin omformning i färg eller brons. Kom nu inte med den invändningen, att Vår Herre säkerligen är en större konstnär än både Liljefors och Vuhnert. Den saken kan möjligen vara diskutabel, men vad som är säkert är, att när Han formade till de där stackars djuren, tänkte Han ej ett ögonblick på, att det i framtiden kunde falla någon in att använda dem som prydnadsföremål.

Jag nämde nyss ordet konstnär och kom därvid att tänka på ett närliggande ord: tavelramar. För mången gäller det, att 'Ramen är allt, allt är intet när intet är ramen'. Ofta får man på museivandringar höra utrop sådan som: »Nämän en sån fin ram. Den är allt dyr, den.» Tavlan observeras inte. Ramen har slagit ihjäl den. Museimannen besinnar icke att Vardagsmänniskan främst fäster sig vid det som glimmar. Kadavret, den ihjälslagna tav-

lan, som i era ögon måhända är det ljuvligaste på jorden, ser hon inte åt. Bara för ramens skull.

I bostadsrummen är det naturligtvis yttervärre. Där blir mången gång den förgyllda ramens bredd och pomp ett slags finare antydning om att bankkontot är ganska välförsett. Och ibland kan ju detta onekligen ha sin reella nytta med sig. Emellertid är det väl ändå så, att man härvidlag får skilja på huvudsak och bisak. Ramen är endast till för att skilja tavlan från väggen, — för att hindra den från att 'flyta ut'. Den får gärna vara vacker, men får icke fånga uppmärksamheten.

Och tavlan? Man får inte tro, att allt som sitter i en mer eller mindre fin ram är ett konstverk. När jag var en liten pys, köpte jag en 'handmålad' oljefärgstavla av en kringvandrande 'konstnär' för en, som man förstår, billig penning. Men min pappa och mamma tyckte ändå, att jag gjort en dum handel. Och senare förstod jag, att de hade rätt. Men lika dumma affärer göras dagligen av folk som man skulle tro vara i besittning av bättre urskilningsförmåga. Till deras tjänst, som ej gärna kasta ut pengar på strunt, vill jag berätta en lärorik historia.

Min nyfikenhet förde mig en gång in på en s. k. Konstauktion. Där föreställdes för mig auktionsgodsets ägare, som anhöll om mitt omdöme om lagret. Naturligtvis i tanke att få en finare reklam. Nå, min tanke fick han veta och den var detta: att hans tavlor ingenting hade att skaffa med konst. Vilket naturligtvis mycket förvånade honom. »Jaså inte det? Det var kuriöst. Men de där bägge bitarna måste ni väl ändå medge är fina saker. Det är kopior efter konstverk av greve von Rosen, och greve von Rosen har själv sett dem och var mycket lovordande». Mannens med okunnighet parade fräckhet var storartad. Jag lät mig emellertid icke förbluffa: »De där tavlorna är inte kopierade efter von Rosen, snarare efter Hermelin, och hade greve von Rosen fått se dem hade han blivit mällös, men detta inte av beundran».

Då kom bekännelsen: »Nåja, man får ju inte bedöma de här tavlorna så strängt. Artisten, som målar dom får bara 50 öre stycket. Jag håller förstas färg och duk...»

»Hur kan han leva på den betalningen?» avbröt jag.

»Joo, det går nog bra. Han sätter upp 12 dukar i rad, och så ett vykort, att måla efter. Så målar han 12 himlar, 12 trän, 12 kossor, eller vad det nu skall vara, och på en dag har han 12 dukar färdiga, det är en skicklig karl, ska jag säga, han klat-schar till ett tag med penseln bara, och vips sitter kossan där livslevande. Följande dag tar han i tu med 12 nya dukar, och ett nytt motiv, och så undan för undan tills jag har ett gross färdigt. Sen blir det för mig att rama in dukarna, och det kostar! Det blir inte så värst mycket över, ska jag säga, för i regeln betalas det bara en eller annan tia för stycket på auktionerna. För en och annan flott bit kan jag ju få en hundralapp och till och med ända upp till 500, det är de tillfällena som hjälper upp det hela.»

Det framgick även, att de 144 tavlorna delades upp på tolv olika samhällen. Epi-

soden tilldrog sig i nådens år 1913. Men under de år, som sedan följde har säkerligen de där herrarna och deras likar hunnit med att måla ihop många tusen tavlor, och allmänheten har fått punga ut med en otrolig massa pengar för detta fullkomligt värdelösa skräp.

Hur skall man nu bära sig åt för att skydda sig? frågar någon. Det är icke vars mans sak att kunna bedöma konst. Nej, tyvärr. De, som ha tillfälle därtill kunna visserligen genom flitiga besök i konstmuséer och genom studier i hithörande litteratur uppnå goda insikter, — men detta är det fösvinnande fåtalet. Ett radikalmedel för att skydda den icke konstförståndige vore, enligt mitt förmenande, att skrävasendet återinfördes vad beträffar konsten och dess utövare, och att intet konstverk finge salubjudas utan att vara först med skråets stämpel.

Till dess en sådan eller liknande åtgärd blivit lag, är ingenting annat att göra än att vid konstinköp rådfråga någon på vars omdöme man kan lita. De som ha gott om pengar bruka med förkärlek köpa 'tavlor av kända mästare'. Men man bör komma ihåg att det finns många unga förmågor, som ännu ej hunnit erövra sig 'ett namn'. De behöva sälja de också, för att så småningom kunna bli 'ett namn'. Eftersom deras tavlor äro mycket billigare än De Stores, kan ett inköp från det hållet ibland vara en god kapitalplacering. Man vet aldrig var haren har sin gång. Jag kommer ihåg en historia, som passar bra här:

En grosshandlare berättade mig följande: »När jag, som ung konditionerade som kryddkravsarebiträde uppe i Härjedalen vann jag på lotteri en akvarell av Zorn. Eftersom jag tyckte att det just ingenting var, hängde jag ut den i ett uthus. Många år efteråt fick jag klart för mig att den där Zorn måtte vara nånting extra treåk (KKK) och så tog jag en bil dit upp, för att om möjligt rädda en tusenlapp undan förgängelsen. Det var naturligtvis försent. Det är sjutton vad man kan vara dum ibland».

Men vi återgå till ämnet.

De flesta människor ha emellertid icke råd att köpa några dyrgripar för att därmed pryda sina väggar. Dessa ville jag råda att uteslutande hålla sig till reproduktioner av framstående konstverk, eller till etsningar, goda teckningar och träsnitt. Av de senare finns det isynnerhet japanska, vilka även när de äro som medelmåttigast kunna försvara sin plats på väggen, och därtill äro synnerligen prisbilliga.

Glödritningarna lära visserligen och till all lycka, vara så tämligen utdöda här i Sverige, men eftersom på de tyska badorterna allt fortfarande utbudas glödrerade schene Rarietäten tillika med bemålade musselskal och annat jox, är det måhända inte ur vägen att höja ett varningens ord, till den verkan det hava kan nästa sommar. Köp då hellre ett par bakelser för slanten. Med dem fördärvar man möjligen magen, men med ovannämnda finesser fördärvar man alldeles säkert den själsliga företeelse, som kallas smak. Efter som anden lär vara förnämligare än materien, så får man väl föredraga det minst skadliga. Ifall man nu måste välja. E. H—G.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ELF NORRBO SEXTIO ÅR

SEXTIO ÅR FYLLER DEN 23 I DENNA månad författaren J. A. Törnblom (Elf Norrbo), som på märkesdagen säkert blir föremål för varm och allmän hyllning från en stor och tacksam publik.

Elf Norrbo slog igenom redan med sin första bok *I norrsken och sol*, en samling noveller från den norrländska hembygden, vilken han med sin bästa konst och sin bästa kärlek alltid förblivit trogen. Han är utan gensägelse en av de allra främste bland Norrlands många skildrare. Han känner sitt land och sitt folk i grund och botten. Han är så att säga född med den kunskapen, som hans strävsamma och skiftande liv alltjämt riktat och fördjupat. Han tycks också född med sin teknik. Novellens svåra och fina konst ligger honom i blodet. Han tecknar en figur och en situation, ett landskap och en folklivsscen med samma mästerskap.

Våra författare för folket äro i skrivande stund ganska få. Elf Norrbo är en av dem. Han bygger inga murar mellan sig och läsaren, han vill, att så många som möjligt skola förstå honom, och de mångas intresse och förtroende har heller aldrig svikit. Det underliga har inträffat, att även de få, kräsmagade, som annars ej uppskatta populär diktning, ofta skänkt honom uppmärksamhet och erkännande. Man har i alla händelser alltid böjt sig för vederhäftigheten både i fråga om material och

behandling. Elf Norrbo har merendels låtit stoffet självt föra ordet, och i hans bästa ting har medkänslan, om den alls fått märkas, aldrig urartat till sentimentalitet — en frestelse annars för en folklig författare.

Elf Norrbo har varit mycket produktiv. Ehuru han debuterade sent (han var de fyrtio fyllda vid debuten), har han vid sextio medhunnit mer än tjoget prosaböcker (mest novellsamlingar, en och annan roman) samt en diktbok, *Brokigt*. Den-

na produktivitet har ej skadat, tvärtom. Även en författare behöver, märkligt nog, övning, liksom varje annan konstnär och yrkesman. Och om naturligtvis ej allt står på samma nivå och ej heller hans verkstad är utan spånor, så har han ännu i sina allra senaste novellböcker lämnat ting, som skulle hedrat mästare med världsnamn. Ingen gör som han en norrländsk skogsscen. Ingen tecknar som han slitet och strävet, de nästan djuriska instinkterna och efterblivna förhållandena i avlägsna, bortglömda bygder. Men ingen kan heller så adla det vilda och primitiva med solguld ur dolda djup, förklara det brokiga och råa med ett stråkdrag så innerligt och betagande vackert, att man lär sig hålla av både bilden och mästaren, både målaren och musikanten.

Hans publik håller också av honom. Och när man en snar framtid, skola vi hoppas, förhållandena bli gynnsamma för en ordnad samlingsupplaga av hans rika produktion, skall denna helt säkert bli hela folkets egendom. Redan nu uppmärksam i utlandet, torde Elf Norrbo bli det ännu mera hädanefter. Få folkliga författare förtjäna bättre än han att utåt representera vår litteratur och att bland andra nationer presentera Sveriges folk, sådant det levat och lever, i våra nordligaste provinser.

K. G. OSSIANNILSSON.

Elf Norrbo.
Klara Nilson foto.

SPALTEN OM

EN NOVELLSAMLING FÅNGSLAR ICKE alltid intresset, därför att den bjuder läsaren på motiv från östan och västan eller bygger på en skiftande stämningsskala. Det är icke på omväxlingen det beror, utan på skildringens sanning och den artistiska formens lödighet.

Men mångsidigheten behöver heller icke utesluta dessa nödvändiga egenskaper.

Av titeln "I alla tonarter", som *Elsa Lindberg-Dovlette* (P:esse Mirza Riza Khan) åsatt sin från Bonniers förlag till senaste julen utkomna novellbok, framgår att ämnesvalet är mångsidigt. Men till denna mångsidighet kommer en levande inbillning, människokunskap och ett kvinnligt temperaments värme.

Inledningsnovellen "Den lilla madonnans stora underverk" har ett grundackord av mystik och präglas av den katolska madonnakultens glödande extas. Den älskliga madonnabildens färd bland människorna och de under hon i deras naiva föreställning åstadkommer har blivit till en skildring, där saga och verklighet graciöst omsluta varandra. Den sedan årtal förlamade flickan, som efter dygn av åkallan inför madonnan och under suggestionens makt lämnar sin bädd och går, och den döende korsikanske soldaten, som i den sydfranska hotellsalen besvär madonnan att få se sin fäderneö innan han dör och verkligheten en solrodnande morgonstund ser Korsikas bergskonturer höja sig ur Medelhavet — det blir för de troende madonnans underverk, de varken vilja eller kunna förnimma något av de osvikliga naturlagar, som upplösa undren i sinnesrörelsens tillfälliga kraft eller i de under vissa förutsättningar framtröllade atmosfäriska speglingarna.

Sist kommer det stora underverket, då den franska modern, som är sjuksköterska och vars son blivit på ett lömskt sätt dödad av en tysk soldat i världskriget, nu fått sonens baneman under sin vård. Han är i hennes våld och hon är fast besluten att taga hämnd genom att bringa honom om livet.

Men då hon segerstolt tackar madonnan för att hon fört till henne hennes sons mördare, så att hon kan få njuta hämnens lisa, tycker hon sig se hur madonnans milda blick förvandlas i hat och förebräelse. Hon hävar och ångrar sig, och den tyske soldaten får leva upp under hennes ömma vård.

I det brev hon skriver till soldatens moder i

Tyskland, säger hon bland annat: "Efter kriget, då fångarna växlas ut, har ni honom åter. Ni kan då sitta lycklig med hans hand i er. — Men jag sitter ensam... Ni tyskar, ni förstå ej 'l'âme française genereuse'. Ni anse oss ytliga, ironiska, lätta och frivola, men bakom allt detta ha ni ej givit er möda att söka lära känna det franska folkets själ med sitt ädelmod, sin entusiasm och sitt frikostiga sinne-lag."

Det är skada att författarinnans sympati för sitt nya fädernesland givit den eljes förträffligt skrivna novellen en så chauvinistisk avslutning. I närvarande tid, då hela världen får bevittna Frankrikes obönhörliga och för samtliga nationer fördärbringande hårdhet mot en fiende, vars alla lemmar den knäckt, blir talet om den franska folksjäls ädelmod, entusiasm och frikostighet en panegyrik av mer än tvivelaktig valör.

Nästa novell heter "Den gamla gården" och utgör bokens starkaste parti. Med säker konst, konkret, livfullt och känsligt, skildras den gamla gården, som familjen måste överge med boskap och husgeråd

Tiden för Iduns jumpertävlan utgår 1 april, och de som ämna delta torde därför sätta igång med virkningen genast. Tävlingsregler och redogörelse för pris återfinnas i Nr 4 av Idun. Alla upplysningar om tävlan lämnas å Iduns Redaktion, A. T. 9803.

BÖCKERNA

för att fly undan den anryckande fienden. Kvar bli endast katten och ett vackert gammalt skåp, bevarat som en relik från släktled till släktled. Det fastnar i en trappa och kan icke tagas loss; står som försvarare av ingången till det övergivna hemmet.

Sedan fienden dragit bort återkommer familjen men endast för att finna ruinerna av sitt älskade hem. Sedan den första förtvivlan är över, besluta de att bygga nytt på det gamlas raserade murar. Det tycks dem vara en maning att ej tappa modet, sedan de återfunnit skåpet, nästan oskadat, och upp-täcka att katten under deras bortavaro fött ungar och på sitt sätt grundat familj mitt i förstörelsen. "Hon har varit trofast", säger hustrun, "och har inte tappat modet. Tror du ändock inte att det är möjligt för oss också att hålla ut som hon."

Kärleken till det fäderneärvda, till familjeband och till det traditionsstarka på den egna torvan har här funnit ett vackert och äkta uttryck i diktens form.

"Min far" är en minnestekning, där författarinnan reser sin avlidne far ett äreminne, pietetsfullt, ömt och på samma gång av personhistoriskt intresse.

I skissen Lyckans underliga vägar prövar hon sin humoristiska berättarförmåga, där hon dock delvis tyckes famla på främmande mark. Här har figurskildringen också blivit rätt konventionell. Och episoden med Ruth Bergs ylleyxor, som hennes beundrare tar för en väst och nödgar henne att träda armarna i, är enbart pueril. "Arma karl", tänker läsaren, "vad ska han inte bli för ett kräk till äkta man!"

Samlingen avslutas med ett antal Konturteckningar från Monte Carlo, färgrika, blomdoftande och fruktyngda som det höves bilder från azurkusten. Men också skynda av fattigdomens skuggor, sö-lade av smågatornas och kyffenas smuts och svärdade av de små ödenas tragik. Ty även där solen lyser varmast och rosorna prunka rikast äro livets lyckovärden strängt ransonerade.

Totalintrycket av samlingen blir att författarinnans berättarkonst utmärkes av en levande och varm fantasi och en obetyinglig skaparglädje. Södern har gått henne i blodet — hennes villa Danichgah bland Monte Carlos orangelundar är tydligen ett hem, där muserna gärna trivas.

E. H.—N.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

VÅR AUKRUKVÄXTER

I.

Pelargonier i boningsrum.

Pelargonierna höra till de mest kända och omtyckta bland alla i vårt land förekommande krukväxter. Till pelargoniernas förtjänst kan ock med fog räknas att de äro mycket lätta att odla. Det finnes bland pelargonierna två — många sakkunniga påstå tre — skarpt skilda avdelningar, vilka var för sig fordra olika behandling. Den ena sorten är *rundbladig*, även kallad scharlakanspelargonierna, med sina enfärgade tegelröda, scharlakansröda, laxfärgade, cerisfärgade m. fl. nyanser ända till snövita blommor, samlade i stora täta flockar eller bollar, och ett bladverk som är tätt och lummigt med ofta vackert tecknade, brokiga blad. — Den andra arten bland pelargonierna, är de s. k. engelska eller Odierpelargonierna, vilka hava stora, vackert fjärlilika blommor, samlade i klasar, samt uddiga eller tandade blad.

Båda pelargoniarterna äro var för sig utmärkt vackra; de rundbladiga — inom sig även innefattande de s. k. murgrönsbladiga — blomma hela sommaren till sent på hösten, medan de engelska ha sin blomningstid under för- och senvåren. Här skall nu endast behandlas den förstnämnda arten, dels därför att dess blomningstid varar mycket längre än den engelska och dels — och ej minst — av den orsak, att den rundbladiga pelargonian är betydligt lättare att odla än dess anglosaxiska frände.

I allmänhet, åtminstone när det gäller hemodling, förökas pelargonierna genom sticklingar. Dessa tagas från äldre exemplar, när dessa tidigt på våren toppas och beskäras. Sticklingarna måste först tor-

ka något på snittytan, innan de nedsätts i starkt sandblandad jord och hållas under glas i ett ej för soligt fönster tills de rotat sig. Bäst är att sätta varje stickling i en mycket liten kruka och välva ett dricksglas över den, vilket gradvis lyftes medelst en sticka tills skottet rotat sig, då det borttages. Sticklingarna kunna även planteras flera i en stor och vid, låg kruka, som täckes med en större glasburk eller helt enkelt en glasskiva, då givetvis krukans ej till randen kan fyllas med jord. I början vattnas sparsamt; småningom ges mer vatten, allt efter som sticklingarna frodas. När dessa växt upp så de fått 3—4 nya blad, omplanteras de försiktigt i något större krukor, vilka, om de äro nya, böra vara grundligt genomvattnade, innan de i botten förses med ett lager krukskärvar och sedan fyllas

med jord. Så snart de omplanterade sticklingarna kommit i god växt, vattnas de rikligare, samt påkostas dessutom var 10:de dag något slags gödselvattnen — naturligt sådant, eller av blomstergödning, t. ex. plantagén. Genom gödselvattning blir blomningen särdeles rik.

Sticklingar satta i allra första början av mars, bruka komma i blomning i slutet av juli eller i början av augusti månad, givetvis endast under god och kärleksfull vård.

Äldre pelargonier beskäras tidigt på våren — *aldrig* senare än i början av mars — varvid på stjälkarna blott lämnas kvar 2—4 "ögon". Beskärningen skall ske 8 dagar innan pelargonierna omplanteras i ny jord. Användas nya krukor, få dessa ligga i vatten några timmar; gamla krukor däremot måste in- och utvändigt borstas med sand och soda och väl sköljas. I krukans botten lägges krukskärvar, därpå fet, starkt sandblandad jord, och när krukans är till omkr. $\frac{1}{3}$ fylld med jord, tages den ur sin gamla kruka varsamt lossade växten och nedsättes, varefter jord strilas genom dess rötter och sedan allt efter som krukans fyllas, väl tryckes intill växten. Efter omplanteringen vattnas, varefter pelargonierna under de första dagarna skyddas för den starkaste vårsolen.

Liknande behandling, som ovan beskrivits, fordras de murgrönsbladiga pelargonierna, som äro rankväxter, och som med god vård, tämligen stark beskärning och gödselvattning varje vecka, utveckla sig till verkliga praktexemplar.

D—A.

EN SVENSKA SOM "SLAGIT IGENOM" I AMERIKA

740 MADISON AVENUE, NEW YORK, hörnhuset av 64:de gatan måste varje svensk, som har ögonen med sig och händelsevis passerar, lägga märke till. Själva huset är ingenting märkvärdigt, ett hus som alla andra med en trevlig, ljus ingång. — Det som drar uppmärksamheten är fönstren. Stora höga fönster, alla täckta med prydligt veckade shantunggardiner.

Innan man fått klart för sig att det är dessa fönster, som kommit en att stanna har man uppfattat än en sak.

Längst ned på varje ruta står i prydliga guldbokstäver:

Miss Hedlund, Employment agency.

Hedlund! Det klingar tillräckligt svenskt. Låt oss se vad som ligger bakom denna skapelse av svensk företagsamhet i Amerika.

Vi stiga alltså uppför trappan och befinna oss uti Miss Elvira Hedlunds förstklassiga platsanskaffningsbyrå inför Miss Hedlund själv. Hon är en ståtlig kvinna av obestridlig skandinavisk typ. Hon har blå kloka ögon, ett livligt sätt, men på samma gång lugnt och behagligt.

För 7 år sedan öppnade fröken Hedlund denna platsanskaffningsbyrå tillsammans med en ung kompanjon, en amerikanskfödd "svenska", miss Ethel Petersson.

"Det tog mig två och ett halvt år att 'komma på fötter' —" säger miss Hedlund leende, "men", tillägger hon, "Amerika är ett land, där ett ärligt och gott arbete har så stora möjligheter och förr eller senare måste leda till succés. Och min framgång tror jag mig ha vunnit genom att jag i mitt arbete alltid hyllat den principen att göra mitt allra bästa alltid och vara 'honest' och 'straight' mot människor."

Det är en uppmuntrande syn som möter en uti miss Hedlunds skapelse. Hennes platsanskaffningsbyrå förfogar över 4 trevliga kontorslokaler och

Miss Elvira Hedlund.

sysselsätter 6 biträden. Hyran för lokalen är fabulös: 6,000 dollars. Byrån är alldeles utomordentligt väl organiserade och förra året förmedlades platser för ej mindre än 12,000 personer. Omkring 3,000 familjer använde byrån för efterfrågningar.

Varje anmäld platsökande är registrerad, "filed" och har att ifylla ett s. k. rekommendations- och karaktärskort.

I miss Hedlunds mottagningsrum finner man ofta Amerikas millionärsfruar eller deras ställföreträdare.

Det är ett livligt upp och ned i trapporna, ut och in under hela arbetstiden. Där är svenska "cooks", irländska house-maids, engelska butlers, skotska uppapperskor — skandinaver och andra nationer om varandra, somliga erfarna, andra s. k. "green-girls", just komna över. Här avgöras mångens öde och med röda kinder och hoppfullt sinne lämna de lokalen.

Med lugnt allvar och vaken blick arbetar miss

Hedlund i detta myllrande människomaterial. Men tack vare sin rika erfarenhet och en sällsynt förmåga att förstå kraven hos de båda parter hon tjänar, äger miss Hedlund stora förutsättningar för detta krävande arbete.

"Redan när jag var en liten tös, hade jag en oförklarlig längtan att resa till Amerika", berättar hon — och när jag vuxit upp gick det ej över, utan tvärtom. Jag gav mig inte förrän jag fått min familjs hårdnackade motstånd att ge vika och som 18-åring kom jag ut hit första gången och tillträdde min första plats. Det var som "chamber-maid", med 10 dollars i månaden", tillägger hon leende.

Från den befattningen till den nuvarande är en lång väg av rika erfarenheter, arbete och energi.

I 16 år var miss Hedlund föreståndarinna för ett av Amerikas mest kända millionärshem, där hon efter att ha varit i familjens tjänst tillsammans 23 år, stigit från den ena befattningen till högre och mera krävande.

Redan som 22-årig "house-maid", i detta stora hem med ej mindre än 31 tjänare, visade miss Hedlund vad slags gry hon hade i sig. Genom hennes initiativ bildades bland tjänarna en "club" i tanke att göra hemlivet lite sällskapligare och odla en god kamratanda. 8 svenska flickor voro bland tjänarna och med iver och entusiasm arbetades på att göra klubben populär. Svenska folkdanser inövades bland annat och de svenska flickorna gjorde en sådan lycka att snart millionärsfrun själv blev intresserad. Det slutade med att klubben som börjat så anspråkslöst, fick äran göra en offentlig uppvisning och Mrs Rogers, det stora millionärshusets härskarinna, fick klart för sig vilka möjligheter som slumrade hos hennes svenska house-maid.

De möjligheterna har vår landsmaninna på ett så hedrande och förtjänstfullt sätt begagnat och framtiden och möjligheterna tillhöra henne alltjämt.

Kvalitets-möbler i alla förekommande stilar och prislägen

SVENSKA MÖBELFABRIKERNA

STOCKHOLM

Birgerjarlsg. 24

Hornsgatan 32

S K Ö N H E T E N S G U D I N N A

AV CARLAUGUST BOLANDER.

DET VAR NÅGON HÄROMDAGEN, som påstod, att jag inte hade någon tro. Nåja, kanske är den icke lika fast som de uschianers och uffianers, kanske duger den inte att slå någon i skallen med. Men nog har jag en tro alltid. Jag tror på Mikael Björklid, diktaren, som ensam kämpar mot makterna, som svälter och skriver oden till Skönheten.

Vad är det?

Vi skola frukta och älska Gud, så att vi icke leva vårt liv i suckan och surhet, men leende dansa över den gröna jorden. Jag frågar bara: får inte livet en mening, när man hör historien om diktaren Björklid, hur han fryser i sin kammare och ändå fyller blankversdrumerna med sin andes eld? Finns det något skönare än den underbara sagan om hur han sätter sig på tåget med 1,50 och sitt ode till Skönheten på fickan och ensam och okänd reser in till huvudstaden för att bli diktare?

Jag kan se honom för mig, sådan han satt i kupén, hoptryckt som en ormmänniska i sitt hörn, med den gröna ryggsäcken på hyllan ovanför, med det tunna, oklippta håret uppstruket à la Strindberg och den heliga elden brinnande på kindknotorna, något av en satyr, som gått igenom ett prästseminarium. Kupéfönstret var en enda karta av smutsfläckar, men solen lyste igenom och kysste en vissnen käringkind och en finmig pojkhaka. En värld av dammkorn dansade över en brun skinnväska.

En lanthandlande satt och petade sig i tänderna med ett pekfinger, fick fatt på en slamsa salt kött och spottade ut den på golvet, satte galoschen över den och rapade. Så vände han sig till grannen i hörnet: »Det är vackert väder i dag.»

Men Mikael sitter stum som en fisk eller en egyptisk präst, varför inte som det stummaste av allt, en egyptisk fisk. Lanthandlanden lutar sig närmare intill honom och skriker: »Solen skiner i dag.»

Mikael har vänt sig bort och stirrar över i det andra bäset. Där sitter en svart och skön kvinna med penslade ögonbryn och kinder mjöligena som persikan. Hon har lagt upp ena foten på bänken, det skimrar av blanklädret och lyser vitt genom sidenstrumpan.

Bänkarna äro belamrade med hennes påsar och boor, väskor, påsar och kartonger. Just nu letar hon efter något, armbanden dingla om henne. Konfekten, så förargligt, den har hon glömt. Den måste ha blivit kvar i landån, som hon åkte ner till stationen i. Att inte kusken såg det. Betjänten borde åtminstone ha sett det.

Två unga flickor sitta och stirra beundrande på den sköna fröken. Hon tar fram plånboken och bläddrar i sedlarna, hon vrider på sina ringar, hon plockar fram dyrbara toaletsaker ur ett etui. Plötsligt får hon syn på Mikael. Ynglingen blir eldröd och vänder sig bort, tar fram papper och penna, lutar huvudet i handen och ser tänkande ut i rymden. »Sykomor, sykomor», det är ett rim, som han söker, man ser, att han är en diktare, när han stryker sig i håret. Han tar sig över pannan och sluter ögonen, sneglar försiktigt på den sköna grevedottern.

En herre på bänken mitt emot, en liten mager predikant i en alltför stor bonjour, viker försiktigt ihop sin tidning och räcker den till den unge diktaren. Lanthandlandens feta fingrar gripa efter bladet i stället. Mikael har ingenting sett, han har vänt på sig igen.

Den sköna herrgårdsfröken stryker med handen över pälskragen och berättar för de båda andäktiga flickorna om sitt fashionabla liv. Om militärbalerna, om sin bil och sin chaufför, om sommarresorna. Just nu börjar hon på en historia: det var hennes bästa vän, förresten är han greve och gardeslöjtnant, han fick influensa och skulle ta temperaturen. Men så hade han ingen termometer. Och han skickade och lånade hennes. Och då — —

Hon tittar på Mikael, den unge diktaren rycker till och stirrar drömmande ut i rymden, stoppar pennan i munnen och skriver något på papperet. »Lysing», det är ett bra ord, kan han inte få något rim på det? Han sträcker på sig och ser förklarad ut, det är något av stolt fjällskivling över honom.

Predikanten lägger sin hand på hans skuldra. »Min unge vän är poet, förstår jag.»

Mikael blir eldröd och tycker, att hela kupén stirrar på honom. Men i sanningens intresse måste han erkänna.

»Ja, ja, jag har skrivit vers också,» predikanten suckar. »Men det är inte det det kommer an på. Är ni frälst, min unge vän?»

Den sköna herrgårdsfröken tystnar; Mikael tycker, att hela vagnen stirrar på honom.

»Det kommer en dag, då människan ligger på sitt yttersta, ack ja. Då gäller inte frågan: hur många verser har du skrivit? Utan då är frågan: tror du på Gud? Tror ni på Gud, min unge vän?»

Mikael kippar efter andan, och läpparna darra. »Jag tror på Apollo», säger han.

Det har blivit så stilla i kupén, det är, som lyfter tåget sig från skenorna och susar genom den oändliga rymden. Då bryter handlanden tystnaden: »Apollo. Vi hade en hingst därhemma en gång, som hette Apollo.»

Mikael ser ett par stora svarta ögon stirra emot sig, kupéluffen skimrar. Orden brusa över hans läppar. »Det finns bara ett, som kan frälsa världen, det är skönheten. Och skönhetens präst, det är diktaren. Han, som bär ljudet i den osynliga snäckan. Han, som ser, vilken underbar värld en daggdroppe kan vara.»

»Känner ni Strömberg», säger predikanten.

»Känner ni Hölderlin», ropar Mikael, och hårtstarne skaka. »Känner ni Pusjkin? Känner ni Strindberg? Vet ni, vad skönheten är?» Han har vänt sig mot den svarta slottsfröken, hans öga är ett ode till henne.

»Leonhard Strömberg», säger predikanten. »Jag läste en följetong av honom, det var en, som kunde skriva. Leonhard Strömberg. Jag tror han var präst förresten.»

»Jag har en bok av Strindberg hemma», säger lanthandlanden och spottar. »Låt mig

si, vad heter den nu? Men fröken på posten hemma, hon har Strindbergs alla böcker hon. Det kostar allt multum. Var tar hon pengarna från?»

»Jag fick den som julklapp i fjol», säger herrgårdsfröken. Också det andra bäset har ryckts med i diskussionen.

»Usch, Strindberg,» säger en flicka. »Han som är så ryslig.»

»Ja, böcker är farligt dyra,» suckar lanthandlanden. »Maten har då gått ner den.»

»Jag vet just inte», predikanten kastar en vass konsumentblick på den fete handlanden.

»Å, nog är det skillnad alltid», den sköna fröken petar på sin brosch med grevekronan. »Vi köpa allting på Kompaniet förstås. Men det har jag då hört på vår kokerska, att det gått ner ordentligt.»

Mikael darrar ännu i kroppen efter upphetsningen, trycker sig in i hörnet och gömmer ögonen i händerna. Slottsfröken har plockat fram en påse med vindruvor och bjuder omkring, hela kupén tuggar och talar om priser. Lanthandlanden spottar en kärna på byxorna på Mikael.

»Men vi äro ju framme», ropar plötsligt en av flickorna. »Så fort det har gått.»

»I trevligt sällskap ja», smilar predikanten, plockar upp alla tidningarna på bänkarna och stoppar dem försiktigt i fickorna.

Tåget har stannat, inte i rymden men på en mörk perrong. Mikael får ner ryggsäcken och känner efter dikten i bröstfickan. Herrgårdsfröken småler vänligt emot honom. »Jag skall väl inte få besvara er. Ni skulle väl inte vilja göra mig en stor tjänst.»

Den unge diktaren är stum av lycka.

»Den här bruna väskan, ser ni. Skulle ni vilja hjälpa mig? Ställa in den i förvaringen för reseffekter. Och kvittot, låt mig se, vill ni lämna in det till portiern på Göta lejon? Hotell Göta lejon, portiern där. Så får chauffören hämta den sedan. Den är litet tung, tack så mycket. Det var alltför vänligt av er.»

Han ser ut som en väpnare, som just fått riddarslaget, lyfter den bruna väskan, som var det ett Skönhetens relikskrin. Han vänder sig om efter den sköna slottsfröken, hon nickar vänligt åt honom.

Människorna kasta sig om halsen på varann och knuffa varann med kappsäckarna, det skriks efter bärare ur kupéfönstren. Ingen ser den magra ynglingen med den gröna ryggsäcken. Men själv ser han inte storstadsströmmen. Med huvudet högt på sned skider han genom spärren, han ser brinnande marschaller, sprakande facklor, beundrande folkskaror, han är den store berömde diktaren, som hyllas av sin nation.

En hand lägger sig på hans skuldra, en annan hand rycker väskan ifrån honom. Två män ha hejdat honom. »Seså. Kom med bara. Vi börja känna igen den där pjäsen.»

»Men vet ni inte, vem jag är?»

»Det skola vi nog plocka ur er. Nå, hur känns väskan, skvalpar, vad? Seså, bråka inte, följ med bara.»

»Men den här väskan» — —

»Den är ni särskilt rädd om förstås.»

»Jag måste lämna den i förvaringen.»

Vid **Kraftnedsättning efter sjukdom** är järnmedicinen Idozan det bäst stärkande och aptitgivande medel. **Snabb och överraskande verkan.** Intages lätt av såväl barn som äldre. Genom Idozans 5-dubbla järnhalt jämfört med andra dyl. prep. är detta preparat **avsevärt billigare än andra järnlösningar.** Rådfråga läkare. Fås på alla apotek.

IDOZAN
Skadar ej tänderna.

»Vi skola ta både er och den i förvaringen.»

»Men det var en ung grevinna — vet ni inte — —»

»Seså, lugn! Och följ med bara!» Den ene mannen sticker en bricka under näsan på Mikael, den andre griper honom hårt om handleden.

Bilerna tuta, spårvagnarna pingla, mäniskorna springa om varandra. Vilken omätlig förlust, att inte en fotograf finns, som kunde föreviga bilden av den ungsvenska diktens unge sångarfurste mellan rättvisans båda robusta tjänare. En eterisk diktarsjäl mellan två grova poliskroppar.

En röd lykta blinkar i en tvärgata. Diktarsjälen knuffas in i en stor förstuga. Två konstaplar vända på sig på en bänk i den stora salen, ett litet rödlett och gemytligt ansikte tittar upp från ett bord.

»Vad är det här för en gynnare?»

»Det är ett misstag», skriker Mikael.

»Är ni ett misstag? Javisst ja. Ni skulle ha lämnat den här väskan på ett annat ställe än polisstationen.»

»Det är ett misstag. Vet ni då inte vem» — —

»Tyst», säger mannen vid bordet. »Tag fram nycklarna och öppna väskan, Karlsson! Nå, ert namn, ni där!»

Mikael står med sammanbitna läppar och stora pupiller.

»Nå, heter ni något? Svara bara!»

»Mikael Björklid.»

»Seså, försök inte! Riktiga namnet.»

»Mikael Teoreticus Björklid.»

»Teoreticus, hm, Björklid, hm. Hette farsan Björklid, vad? Akta er för att hitta på något! Nå, yrke då?»

»Diktare.»

»Dikare?»

»Diktare. Skald.»

»Skald.» Den lille mannen lägger ifrån sig pennan och tittar intresserad på ynglingen. I detsamma får Karlsson upp väskan och plockar upp några literbuteljer. Mikael stirrar.

»Förvånad, vad? Den där ryggsäcken då. Titta, vad han kan ha för något i den.»

En av poliserna knyter upp snöret och öppnar ryggsäcken. Två skjortor och två par stoppade strumpor, en trasig kamm, ett par grova kängor, en psalmbok, en bunt tidningar.

»Skaldegarderoben», säger mannen vid bordet. »Men harpan? Var har ni harpan? Seså, bekänn! Var har ni fått väskan?»

»Den är inte min.»

»Det förstå vi. Men vem har ni fått den av?»

»Det var en ung fröken på tåget. En adelsfröken.»

»En adelsfröken. Vad hette hon då?»

»Jag vet inte.»

»Den okända. Javisst ja. Nej, gubbe lilla, försök med ett bättre knep!»

»Men det var en ung och förnäm fröken.»

»Den sköna okända ja. Ni har förstås ingen aning om vem hon var.»

Den lille mannen vid bordet grinar. Men den unge diktaren framför honom ler ännu skönare. »Kanske», säger han och sluter ögonen. »Kanske anar jag det». Han biter ihop läpparna, som ville han bevara en hemlighet, så öppnar han den till en viskning. »Hon var skönhets gudinna.»

Det har blivit så tyst i den stora salen, man kan höra en knappål falla. Den unge mannen lutar det högburna huvudet

mot den vänstra axeln och sluter ögonen igen. Kinderna flamma, och kroppen darar. Då jag tänker mig honom i det ögonblicket, minns jag alltid en pil, som jag en gång som barn sköt upp i luften, och som jag aldrig såg komma ner igen; jag minns jag inbillade mig, att den stannat kvar någonstans uppe i rymden.

»Hon var skönhets gudinna», hans viskning tränger genom salen. »Jag skall skriva en dikt om henne. En dikt, som litteraturhistorien inte skall glömma. Kanske skall litteraturhistorien inte glömma er heller», hans röst får plötsligt domsklockans klang. »Känner ni Hölderlin? Känner ni Pusjkin? Känner ni Strindberg?»

De båda männen vid väskan titta skrämde på varandra, de båda konstaplarna på bänken lyssna som förhäxade. Mannen vid bordet gapar stum. En bil tutar ute på gatan och bryter förtrollningen.

»Jaså, ni är en skald, ni. Vågar man fråga, vad ni skrivit för något?»

I stället för ord sticker Mikael handen i fickan och halar fram ett brev på bordet. Den gemytliga lille mannen börjar stava på det. »Jag tackar eder för vänligheten att sända mig eder dikt — otvetydig talang — — lovande framtid» — —

»Vad står det för namn under? Hedin.»

»Sven Hedin. En av de aderton i Svenska Akademien.»

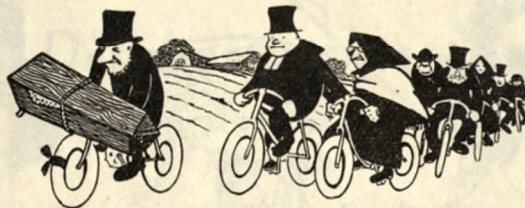
»Han som upptäckte Afrika, å tusan», säger en av konstaplarna och tittar aktingsfullt på Mikael.

Med triumfens leende på läpparna sticker diktaren åter näven i bröstfickan. Ett stort papper prasslar i hans hand, han börjar deklamera sitt Ode till Skönheten.

»Du vita Skönhet, som ger livet mening», diktarorden brusa genom polisvaktkontoret.

Polismästarn på porträttet över skrivbordet ser ut som en gammal skald, själva reglementet blir till lyrik på väggen. Det är Arion, som tjusar havets vidunder med sitt spel, det är Orfeus, som med sina toner betvingar de vilda djuren. Rättvisans robusta tjänare gapa och titta skyggt på varandra.

Kanske har den lille mannen vid bordet också skrivit vers en gång, innan hans värld blev pipan och ölbuteljen. Han tar sig åt pannan liksom bedövad. »Ja, ja. Antingen är den där en idiot. Eller också är han världens största skojare. Jag tror inte han är någon skojare. Släpp ut honom!»

En bekant O.-A.-teckning på Söndags-Nisses jubileumsutställning.

Söndags-Nisses 60-årsjubileum

inföll den 22 febr. och högtidlighölls med en utställning i Nordiska bokhandels konsthall av en hel rad av våra bästa tecknare alster, vilka under de senaste decennierna varit synliga i den utmärkta tidningen.

Mikael står ensam ute i den stora förstugan med ryggsäcken på ryggen, det är, som håller han en harpa i handen, fingrarna liksom leka över strängarna. Någon kommer ut genom en dörr och ger honom en knuff i förbifarten. »Se upp, din sjutusande. Nej men se, är det inte Nilsson? Du här. Har du kommit så långt?»

Det är Bergvall, kamraten från folkhögskolan, men i grosshandlarfetta och jaquette och överlägsen värdighet. Ögonen blixtra vasst bakom ett par guldbågade glasögon och genomborra syndaren. »Det trodde jag ändå inte om dig, Nilsson. Vad åkte du fast för? Stora händer och lätt för att fatta, vad?»

Mikael står stum och blygselröd. Den stränge domaren höjer rösten. »Nej, Nilsson, hederlighet, hederlighet. Det finns något, som heter anständighet. Soliditet, festårru. Vad är det för kostym du har, den luktar ju kriminell långa vägar. Vad har du för dig egentligen Nilsson?»

»Jag heter Björklid nu», säger Mikael. »Jag har blivit diktare.»

»Diktare. Håll i mig, vad är det för något? Gör du vers, vad? Kan man leva på det?» Han plockar fram ett visitkort ur en plånbok, det är guldkant på kortet. »Varsågod. Direktör Fredrik Riddarsporre, det är jag festårru. Mitt kontor är på hotell Göta lejon, du kan söka upp mig där. Men kostymen, du förstår, man har sitt anseende att förlora. Man är affärsman festårru.»

Mikael har återvunnit fattningen och ler ett överlägset leende. »Har du hört talas om en författare, som heter Walter Scott? Vad tror du, han förtjänade? Millioner. Millioner. Hur mycket tror du Henrik Ibsen lämnade efter sig? Vad tror du Selma Lagerlöf förtjänar på en bok? En vers, man kanske behöver fem minuter för att skriva den. Och så får man hundra kronor. Vad blir det i timman? 1,200 kronor. Det blir 10,000 om dagen.»

»Å tusan», säger direktör Riddarsporre.

»Har du hört talas om något, som heter Nobelpriset?»

»Hur stort är det då?»

»150,000 kronor.»

»Å tusan», säger direktör Riddarsporre.

En lykta minskas och växer igen på kajen. En full buse har stannat framför en liten vit baby i en barnvagn, plockar upp en påse ur fickan och vill bjuda på en karamell. Den fina barnfröken drar iväg med vagnen, busen börjar svära och förbanna.

En elegant ung herre hejdar den fete direktör Riddarsporre.

»Nej se tjänare, du slapp ut igen. Bra klarat, gamle gosse.»

»Hallå», direktören fäktar efter en bil. De båda eleganta affärsvännerna stiga upp i den och försvinna, den fattiga diktaren med den gröna ryggsäcken är förgäten.

Ett lyktljus darrar som en brinnande fackla i vattnet. På kajen står också en brinnande fackla, Mikael Björklid med odet till Skönheten i bröstfickan. Storstaden brusar omkring honom, bilerna stänka sin smuts på honom, det är ingen, som ser honom.

Ingen mer än en liten parvel, som stannat och gapar på honom. — Lilla pilt, också du skall bli gammal och klok en gång, älska pepparrot och filbunke och förakta diktare.

Äkta Spets- & Sidendépôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 197 00. 2 tr. HISS. Riks Ö. 436.

Material till Handarbeten:

LINNE, BATIST, SPETSAR, MOTIV, GARN, MODELLER.

Uppritningar utföras omsorgsfullt.

STUDENTSKOR OCH STUDENTSKELIV I GÖTEBORG

GÖTEBORGS STUDENTER KUNDE SIST-lidna vecka anteckna tvenne jubiléer, intetdera särskilt vördnadsbjudande i anseende till ålder och värdighet, men i alla händelser milstolpar, som måste passeras, om den vördnadsbjudande åldern överhuvudtaget någon gång skall uppnås.

Göteborgs kvinnliga studentförening firade alltså i söndags sin 10-åriga tillvaro, medan studentkåren dagen dessförinnan kunde se tillbaka på 15 tillämpliga föreningsår.

Som båda föreningarnas urfader får väl närmast räknas den 1 januari 1892 bildade första frivilliga sammanslutningen, Studentföreningen, vilken 1907 övergick till den för alla vid Högskolan obligatoriska sammanslutningen, Studentkåren.

Studentskorna, som från ett blygsamt antal med åren blevo allt flera, funno så småningom, att deras intressen ej rimligtvis kunde hinna tillvaratas på kårens fåtaliga sammanträden och beslöto därför att bilda sin egen förening. Efter vad föreningens första ordförande, fröken Elna Bengtsson — en av Göteborgs mera framträdande kvinnliga studenter — yttrat om själva anledningen till föreningens tillkomst hade denna ingenting med opposition mot de manliga kollegerna att göra. "Vi ha alltid av studenterna bemötts med all den aktning och all den hänsyn man rimligtvis kan göra anspråk på", säger hon härom. En studentska har av gammalt haft säte i styrelsen. — Men det rör sig så mycket i tiden, som angår oss såsom kvinnor och studentkor, och om vi ej kunna begära, att studenterna skola ta upp till debatt på de få diskussionsaftnar, som anordnas av kåren. Det är för att i ro och lugn få språka med varandra och komma på det klara med oss själva och vår ställning till åtskilliga av tidens strömningar, som vi bildat vår lilla förening."

Sitt fredliga program till trots har emellertid föreningen då och då dragits in i dagens stridsfrågor och även hemburit en och annan segertrofé. Den mest anmärkningsvärda torde vara, när 1913 det Hvitfeldtska stipendiet räddades även åt kvinnliga studenter, trots det attentat, som satts igång, att få stadgarna tolkade enbart till manliga aspiranters fromma. Göteborgs kvinnliga studentförening anser sig kunna dela äran av denna seger med liknande sammanslutningar vid landets övriga lärdomsäten.

Det har lyckats studentskorna att under årens lopp få bort en del yttre skrankor, som stängt dem ute från kärllivet. Först mycket sent erhöles de i nåder tillåtelse att få vara med vid kårens enskilda gasker, speciellt då Valborgsmässöfirandet. (Vid officiella tillfällen ha de alltid varit självskrivna.) Men ett liknande attentat i år att komma med på kårens "mest exklusiva fest", gåsmiddagen, misslyckades, trots ett energiskt anlopp. "Inga damer" blev det slutliga svaret från styrelsen, som emellertid icke tycks ha varit fullt enig i frågan. Studentskorna skyndade då att anordna en egen gåsmiddag och hoppas därmed ha skapat en god tradition. Om bakom denna anordning ligger argan list att fram-

Två Göteborgs-studentkor.

T. h.: ordf. i Kvinnl. student-

föreningen Gunhild Haller, t. v.: sekr. Valborg Nylén.

deles slå tillhoppa de båda midagarna till en endröktelig, må vara osagt.

Man skall emellertid av detta bleklagda avslag ej draga den förhastade slutsatsen, att Göteborgs studentkor bilda någon slags paria-kast inom kåren. Tvärtom. Realiter ha de en stark och man kan säkert våga påstå det — även en gynnad ställning, som alltid är fallet, då kvinnan förstår att para kloket med mildhet. En från något av de andra lärdomsätena vinddriven häpnar en smula, icke blott över den chevalereska ynglingaskara göteborgskan har att räkna med inom studentvärlden utan även över den kvinnotyp studentkor i Göteborg representerar.

Hon förefaller icke vara den studietyp, som kan anses vara den genomsnittliga hos oss. Naturligtvis finnas även här övergångstyper och undantag, men i gemen gör hon intryck av att vara en ganska lyckad blandning av societetsdam och intelligens-kvinna. Genom sitt väluppfostrade väsen förstår hon att mana fram kavaljeren hos sina manliga kolleger och komma honom att glömma konkurrenten — trots att massor av dessa unga, lockiga huvuden med blåa, mandelformade ögon välva ärelystna drömmar om en fil. mag.-examen med ty åtföljande lärareanställning.

Göteborgsstudentkans hela läggning förklaras till stor del därav, att hon under sin studietid varken är riktigt liber studiosus eller utkastad i världen. Man lär knappast kunna uppbringa något exempel på att hon hyr rum och äter på ett mathål, som hennes kvinnliga kolleger med eller mot sin vilja tvingas att i allmänhet göra i universitetsstäderna. Hur många familjer vilja där öppna sina hem för en främmande kvinnlig studerande? Atminstone inte många, som göra skäl för namnet hem. Och de studerande komma från alla landamären till Uppsala och Lund. Men i Göteborg studera hemma-

döttrarna. I många välsituerade hem, där sonen tidigt går in i faderns aktade firma, består man dottern eller döttrarna en dess längre, teoretisk utbildning och naturligtvis bor hon under studietiden i sitt hem och njuter alla rättigheter som dess dotter. Och har hon sitt hem annorstädes helinackorderar hon sig. Andan i Göteborg ser inte gärna, att en ung flicka bor för sig själv. Det finns fall, där hon av nödvång gjort det till en början, men de personer hon kommit i beröring med placerar henne i familj förr eller senare. Exempel kunna anföras, men det är ju inte nödvändigt.

Eljest är sammanhållningen privatim inte så stor studentkorna emellan. Studentkorna ha sitt familjeumgänge, som de redan hade, innan de blevo studentkor, och ha fördenskull inte så stort behov av varandra, som i de stora universitetsstäderna, där ensamhetskänslan driver dem tillsammans. Detsamma gäller även i stort sett om Göteborgs Högskolas manliga studenter, som i huvudsak leva under samma betingelser.

På sina håll uttalas det då och då tvivel om, att studentkorna i Göteborg ha tillräcklig ambition att driva sina studier grundligt. Man har påstått, att de skriva in sig på Högskolan för att få dansa och roa sig, och om det är för en utomstående verkar frapperande i hur hög grad danslusten florerar, så kan man nog inte lägga ansvaret härför bara på de kvinnliga utan på en klick av de manliga och kvinnliga studenterna, som angräps av den s. k. dansflugan.

Man har även någon gång hört sägas, att Studentkåren skulle vara en slags giftermålsbyrå, men det är ju så överallt, där likasinnade nu för tiden träffas, att kamratskapet i arbetet gärna övergår till ett kamratskap för livet.

Aktenskapen emellan akademiska medborgare lär för övrigt ha en ivrig förespråkare i svenska kyrkans primas. Efter vad det förmåles, skall ärkebiskopen med extra hjärtlighet gratulera varje akademiker, som äktar en "akademissa". Han har ju själv under sin marsch mot höjderna haft en fil. kand. vid sin sida och talar alltså av erfarenhet. Hans fil. kand. har rykte om sig att vara ett mönster av kvinnlighet, och helt säkert skulle Göteborgs studentkor, som med sina övriga egenskaper just föstå att förena kvinnligheten, vinna hans giillande. De verka åtminstone kvinnliga i sitt uppträdande och i sina yttre gärningar. Alltsedan kårens första kvinnliga fil. kand. skänkte en gåva in natura till kåren (en servis), så har de kvinnliga med sina händer verk prytt kärlokalen, inrymd å Gamla Högskolan i en trevlig 7-rumslägenhet. De ha sömmat gardiner och kuddar och många andra välsydda handarbeten och fortfara därmed.

Under sista läsåret har sammanhållningen inom studentkorföreningen varit särskilt livaktig och äran härav räknar väl i främsta rummet de båda styrelseledamöter, vilkas bild återgivas härövan: ordförande, fil. stud. fröken Gunhild Haller, samt sekreteraren, fil. stud. fröken Valborg Nylén.

S. H.—N.

IDUNS TECKNINGSTÄVLAN LÖST

DET VAR ATMINSTONE ETT 100-TAL AV Iduns läsare, som försökt sig på tecknarkonsten och ritat kvinnohuvudet i nr 4 färdigt. Somliga ha tecknat på tidningsurklippet och ibland nått goda resultat, andra ha kopierat tävlingsbilden på annat

papper och lagt ned mera arbete på utförandet. De tre prisen på 5 kr. ha hemförts av signaturerna: F. K.—, Ella G. och A. C., som torde insända namn och adress för att få prisen sig tillsända. Deras teckningar återfinnas i mitten. Dessutom har ett extrapris å 5 kr. tilldelats fr. Irma Thunér,

Kilafors, för teckningen längst till höger. Längst till vänster ses en teckning, Lillebror & Stora syster av signaturen M. A. Th—s, som har sina förtjänster och på vilken nedlagts mycket arbete men som redaktionen dock ej ansett sig böra prisbelöna.

Pröva Tuppens Zephyr
och Ni köper ingen annan.

BLUS BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB GÖTEBORG

EN SYL I VÄDRET

JAG SITTER EN DAG OCH SER på en stor hög böcker, som kommit till mig från Finland. Det är vers och prosa, politik och historia, tidsskrifter och kataloger. Jag tänker på huru bittert det dock är att vara i ett land, som ingen människa känner. Och jag tänker också på, att det dock är förunderligt, att svenskarna veta så litet om Finland. Och ändå äro alla dessa böcker svenska. Det är berättelser från svensk bygd och svenskt hav, om svenskt liv och svenskt folk.

Underst i högen ligger en bilderbok, som bär den knapphändig titeln Finland—Suomi. Ett vanligt turisthäfte, tänker jag. Men medan jag bläddrar i det kommer hela landet till mig. Där är inlandslandskapen med alla dessa drömmande sommarsund och öde sjöar, som vi alla känna så väl, där är det gamla Åbo, som med sitt svenska universitet vaknat till ny livaktighet, där är min egen barndomsstad Wiborg med slottet, som Torkel Knutsson byggde. Där är Punkaharju ås, ett smalt band av blommande jord mitt igenom drömmande vatten, — åsen, — med det stänk av mystisk poesi som Runeberg genom en av sina berättelser givit den. Och så är det Hälsingfors. Men där stannar tanken —

Jag frågar mig, vad en svensk, som ser dessa bilder väl kan få ut ur dem? Beröra de honom — eller henne — annorlunda än fotografier från främmande länder, där man fäster sig vid kuriosa och olikheter. Eller säger han likgiltigt: Det där liknar ju alldeles vår egen skog och skärgård, våra egna sund och näs, floder och sjöar. Om han säger så, så har han ju egentligen rätt.

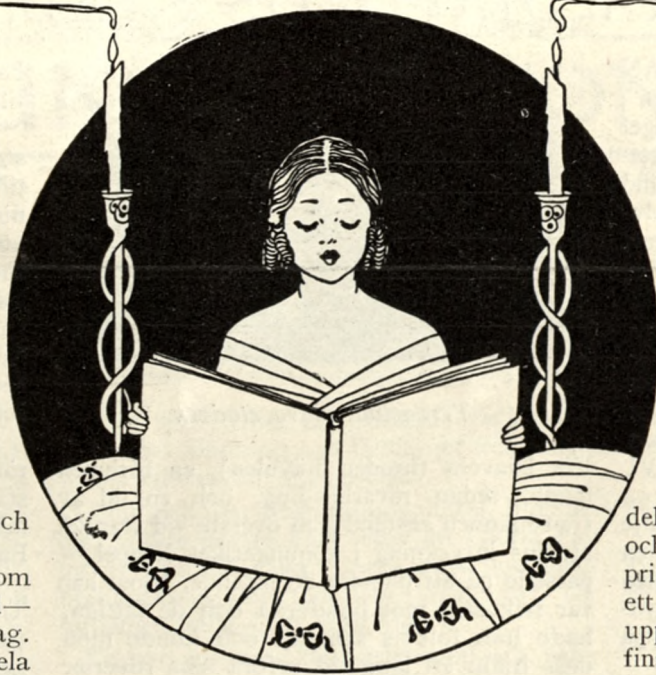
Men ändå är det inte så. Ur dessa skogar och vatten talar ett annat språk och en annan själ. Det är inte idoghet och klar tanke, välmåga och sund styrka. Det är myt och saga, poesi och musik — det är dröm och vemod. Över de tusen sjöarnas vatten drager morgonljusningen liksom kvällskymningen in med en tärande långväga längtan i spåren, som för evigt satt sig fast i deras hjärtan, som i det landet bygga och bo.

Av allt detta veta svenskarna intet. Ty de veta överhuvud ingenting om Finland. Jag tror att de flesta svenskar leva i den tron, att Finland är ett enda farofyllt kaos, där ingen mänsklig ordning råder, ett vilt land, där västerlänningen inte har något att göra. Det är få som veta och förstå, att trots faror och strider, Finland är en stat för sig, en samlad enhet, där människorna leva och sträva, arbeta och knoga, kläda och roa sig — precis som här. I själva verket har nutidssvensken om Nutids-Finland ungefär lika liten aning som svenskarna t. ex. på 1700-talet, vilka knappast hyste annat än skräckkänslor för den avlägsna landsändan i öster.

Men varför veta svenskarna intet om Finland?

Därför att de aldrig resa dit.

Och varför resa de inte till Finland? Kanske kan man här peka på en cirkelgång: de resa inte till för att Finland för

VARFÖR RESA EJ SVENSKARNA TILL FINLAND?

dem är en det ovetbaras värld, som de äro rädda att tränga in i.

Och dock kunde det vara av praktiskt — nyttigt intresse för svensken att resa dit över i dessa den finländska valutans vargatider.

Såsom varande kvinna tänker jag naturligtvis först på kläder. Det är visserligen inga fabelaktiga pris på klänningar, underkläder, blusar och skor. Men i alla fall äro priserna inte att jämföra med de svenska. Sålunda lät jag vid ett besök i Hälsingfors i oktober göra två klänningar av durabelt tyg och parisermodell (ty bland de få goda ryska inslag och arv från ryska tiden är en viss utländsk eller petersburgsk-parisisk smakriktning i avseende på klädedräkten) för 90 svenska kronor. Prisskillnaden på skor är i ögonfallande — finländskorna som av moder natur i byte för de knotiga kinderna och de mongoliska ögonen fått till skänks förmånen av en helt liten och ofta väl vuxen fot, ha antagligen på grund där-

Den korta skissen.

Litterär pristävling för våra julnummer.

Tre pris om tillhoppa Fyrahundra-femtio (450) kronor.

Tävlingen gäller en originalskiss på svenska språket *ej överskridande fyra Idunspalter*, samt av en halt som gör den i god litterär mening fängslande för vår publik. Manuskripten skola vara insända till Iduns redaktion, Stockholm, senast den 15 april 1922.

Se vidare den fullständiga tävlingsinbjudningen i föregående nummer.

AV ALMA SÖDERHJELM

av alltid lagt sig vinn om en vacker och elegant skobeklädnad! Men ett par ultramoderna lågskor, som här kosta 30 kronor, betinga där ett pris av 200—300 mark, vilket är ganska precis hälften. Men här i Sverige tänker man sig inte alls, skulle jag våga tro, att det finns i våra stora städer och speciellt i Hälsingfors stora välförsedda affärer i olika branscher!

Vad som är billigast är kanske böckerna. Gå in i Akademiska bokhandeln i Hälsingfors — en av de trevligaste och bäst försedda boklädor i världen, läs prisen och omsätt det i svenskt mynt! Bara ett exempel: Runar Schildts tre senaste uppseendeväckande böcker kostar inalles 75 finska mark, vilket vill säga mellan 5—6 kronor. Göra de resan över havet betinga de — av för lekmän oförståeliga skäl — det tredubbla priset.

Vad man minst av allt kanske gör klart för sig, det är att Finland i detta nu just genom valutaförhållandena kunde erbjuda sjuka och nervtrötta, bröstklena och envist förkylda, som inte ha råd att vistas på dyrbara sanatorier hemma i Sverige och kanske inte behärska tillräckligt med utländska språk, för att begiva sig längre bort, utomordentliga förmåner. På våra främsta sanatorier — och jag behöver väl inte säga att överallt talas svenska — med hög och härlig luft och god och riklig kost är pensionspriset i regel 60—100 mark om dagen. Men i svenskt mynt betyder detta en skala mellan 4 och 7 kronor!

Snart kommer våren och sommaren dragande också över det avlägsna landet därborta med »de tiotusen sjöarna», som man säger i Frankrike. Vill inte några av er, mina läsare, då styra edra tankar och vägar dit bort för att vila upp er trötta hjärna, för att andas skogsluft efter er influensa. Eller kanske bara för att se och lära känna detta Finland, som ni hört så mycket talas om sedan barndomen, som ni kanske med ert intresse och deltagande följt under de många provande åren — detta land för vilket ni själva offrat någon frihetshängiven kär anhörig? Jag tror inte att ni skulle ångra er.

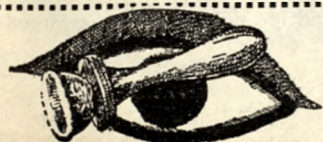
Och så äro vi ju dessutom alla små länkar i ett stort maskineri, vilket håller ihop just genom oss. Trots olika meningar och inbördes sammanstötningar höra ändå Sverige och Finland ihop och måste söka skydd och stöd hos varandra.

Men var och en av oss som lär känna den andra partens förhållanden, lägger ett strå till stacken som utgöres av inbördes samförstånd.

Kanske finns det någon som ville fråga varför det är så oundgängligt, att Sverige och Finland skola sluta sig tillsammans.

Jag replikerar på förhand:

Jag vet inte. Kanske bara därför att Gud Fader en gång klistrade en vacker stjärna på himlen och gav den som gåva åt oss båda till att lysa gemensam väg för oss genom världen.

Ni måste se

med Edra egna ögon den stora glädje och nytta Ni kan hava av en **The Hulax** sug-massageapparat. Alla hudorenligheter, finnar, pormaskar, grå hy etc. försvinna absolut genom användandet av denna nya uppfinning för vetenskaplig skönhetsvård. Denna glänsande metod, som består i atmosfäriska sug- och tryckverkningar, garanterar fullt resultat och giver Eder frisk, ungdomlig ansiktshy. Fullständig bruksanvisning medföljer jämte massage-crème. **The Hulax** kostar kr. 4:50 och **The Hulax-Luxus**, lyxetui, kr. 6:50 + porto endast från **HULAX-NEDERLAGET, Södergatan 2, Malmö.**

TERRACINA, FRA DIAVOLOS STAD, I VÅRA DAGAR

ALLA KÄNNA VI TILL OPERAN "Fra Diavolo, eller Vårdshuset i Terracina", men icke alla veta var Terracina är beläget och ännu färre ha besökt den vackra lilla staden, halvögs mellan Rom och Neapel, inklämd mellan Volskernas klippor och det blåa Medelhavet — närmare bestämt den vik därav, som kallas Tiréuska havet.

Terracina har antika anor, även om det icke såsom flera andra nu obetydliga städer fordom spelat en framstående roll. Staden består av två skilda stadsdelar, den äldre uppe på bergsslutningen, där ännu lämningar av den antika Via Appia finnas kvar — och den nyare av Pius d. VI anlagda nere vid havsstranden.

Egentligen kan man tillägga ännu en tredje stadsdel nämligen det på andra sidan av en smal å belägna s. k. "Afrika", såvida man kan ge namn av "stadsdel" åt en samling hyddor, uppförda i "kåtform" av bamburör på en c:a meterhög murad stenfot.

"Afrika" är icke bebott av Terracinas fasta innevänare utan av bergsbor från Abruzzerna och trakten av Monte Casino, vilka under vintermånaderna, då de icke ha sitt jordbruk att sköta, komma ner hit för att idka det högst ohälsosamma arbetet med uppodling av Pontinska träskan.

Dessa bergsbor skilja sig till utseendet betydligt från Terracinas innevänare genom sin smärta, slanka figur och sina regelbundna nästan rent grekiska anletsdrag. Kvinnornas dräkt framhäver särskilt dessa slanka linier. De bära nämligen icke de hos italienska bondkvinnorna vanliga vida, rynkade kjolarna samt de styva, med vid höfterna utböjda fjädrar försedda snörliven — utan i stället utanpå den vita skjortan en lång spens med hängslen över axlarna samt om höfterna utanpå kjolen slätt ådraget tygstycke. På huvudet bära de ett vitt med fransar eller spetsar garnerat dok, konstmässigt hopvikt. Deras hållning och gång är plastisk, där de skrida fram bärande på huvudet sina stora vattenkrukor av lera målade med gula och bruna ornament eller ibland enfärgat blå. —

Förr — innan järnvägen byggdes mellan Rom och Neapel och de resande färdades i diligens, brukade man rasta över natten i Terracina.

Det var då som — i slutet av 1700-talet —

Terracina, äldre staden.

Fra Diavolo (broder djävulen), en förlupen munk, sedan rövarhövding, och en tid av fransmännen anställd som överste vid franska arméns inryckning i konungariket Neapel — passade på att plundra de resande. Som han var frikostig mot bönderna och de fattiga, hade han folkets sympati och kunde med dess hjälp en lång tid utföra sina röverier utan att bli gripen.

Till sist blev han dock fasttagen och avrättad. Man visar ännu den grotta, där han gömde sina skatter, och "Vårdshuset" existerar ännu under namn av "Albergo reale della posta". Det har innehafts av samma familj från far till son allt till våra dagar.

Terracina har många lämningar från antiken, dess torg är det antika Forum, där man ser rester av ett par tempel och den härligt vackra katedralen har antika pelare. En med arkader försedd underbyggnad till ett antikt Venustempel intar en dominerande plats på en högt över staden belägen bergplatå.

Från denna platå är utsikten vidsträckt och storslagen. Närmast under den i oliv- och orangulundar inbäddade staden, sluttande ned mot det blå havet, vars vågor med vita kammar rulla mot stranden. Till vänster Volskernas bergskedjor, sträckande sig bortåt Neapelgolven, där man ser Ponzzaöarna och Ischia. Till höger de milsvida Pontinska träskan — ett tillhåll för buffelhjordar och — malaria —. Längre bort en liksom rakt ur havet uppstigande kägelformig enstaka klippa, Monte Circeo. Det var på denna klippa som trollkvinnan Circe, dotter till solguden Helios hade sin bostad och därade de sjöfarande. Bl. a. låter Homeros Odyssevs vistas ett år hos henne, sedan

han löste ur förtrollningen sina av henne till svin förvandlade kamrater.

I viken vid Monte Circeo stod år 877 ett stort sjöslag, varvid Saracenernas flotta blev tillintetgjord genom de förenade ansträngningarna av flera för saracenernas röverier utsatta kuststäder. De hade t. o. m. gått upp för Tibern till Rom och där plundrat själva Peterskyrkan. Men den kraftige påven Johan VIII satte sig i spetsen för de förenade flottorna, deltog själv i striden och genom sitt föredöme och sina böner uppmuntrade sitt folk räddade han för denna gång Italien.

Men Saracenerna fortsatte dock sina sjö- röverier och Terracina liksom flera andra städer blev så sent som i början av 1500-talet härjad och plundrad av Haireddin Barbarossa, hela Medelhavstraktens skräck.

Särskilt hemsöktes den några mil söder om Terracina liggande staden Fondi, vars härskarinna, "världens skönaste kvinna" Giulia Gonzaga, änka efter Vespasiano Colonna, endast genom att nattetid fly i blotta linnet lyckades rädda sig från att fångas och bortföras som slavinna åt Sultan Soliman II.

Fondi, där fordom konstnärer, skaldar och ädlingar förde ett lysande hov, är nu en usel liten landsby och så ovan vid främlingar, att några svenska konstnärers besök väckte formlig sensation. Hela staden skockade sig i matsalen på den tarvliga trattorian och till sist måste Fondis ende polis ingripa, mota ut folket, sätta en bom för dörröppningen, och hängande över denna bom åskådade Fondis ungdomar vår enkla måltid.

Även Terracina gästas sällan av turister, och det är skada — eller rättare sagt lycka, ty de få, som komma, få osterda njuta av den vackra naturen, de härliga salta baden och aftonpromenaderna längs golfen, då majnattens dunkel gnistrar av millioner eldflugor och de blommande orangeträden sprida sin söta, berusande doft. Terracina lockar alltsomoftast genom sitt pittoreska läge och sin vackra befolkning konstnärer att slå sig ner där, och för några år sedan residerade en hel skandinavisk konstnärskoloni i "Vårdshuset i Terracina". Någon Fra Diavolo fanns icke, men väl torde hända att någon blond rövare från nordens stal någon förtjusande, svartögd Zerlinas hjärta. Qui lo sa?
FRIDA BILLBERG.

PORTRÄTT TILL DAGSKRÖNIKAN

Emil Hillberg 70 år.

60 ÅR FYLLDE DEN 18 FEBR. PROFESSOR Hans Larsson i Lund.

Hans Larsson står som en av de märkesmän, som vår tid och kultur haft gagn och heder av. Han har

fullbordat den svåra uppgiften att med en Sokrates till föredöme och en Platon till lärofader ge en vishetslära för just vår tid, tillämplig även i vardagens liv och det sociala livet. Och i sitt hävdande av det obrutna sammanhanget mellan livet, litteraturen och vetenskapen har han gjort en fruktbarare insats än de flesta av sin samtids fackmän.

Det är nu tal om att Hans Larsson skall kallas till en av de lediga platserna i Svenska Akademien, och säkert skulle ett sådant val i alla kretsar mottagas med särskild glädje.

*

Emil Hillberg blev 70 år den 18 febr. Hillberg, som redan för några år sedan tog avsked från Stockholmsscenen, står dock alltjämt i sin oböjda andliga kraft, och det var bara helt nyligen han på Svenska teatern i Hälsingborg gav något av sin största och bästa konst.

Stor som skådespelare är han lika helgjuten som

Hans Larsson 60 år.

personlighet, och har som betydande människa bl. a. den egenskap, som icke alltid utmärker betydande skådespelare: att undfly publikens artistförgudning.

IDUNS FÖLJETONG

LUCIA. AV MATILDE SERAO.

ÖVERSATT FRÅN ITALIENSKAN AV ERNST LUNDQUIST.

(Forts.)

HELIGA JUNGFRU, JAG HAR ICKE velat denna synd. Inför den gudomliga barmhärtigheten är jag oskyldig och olycklig. Jag har ryckts med, övervunnits, emedan mina krafter voro svaga. Heliga jungfru, jag har kanske syndat, men jag är icke ond, jag är en utpinad, förföljd varelse. Heliga jungfru, liksom du har jag också hjärtat genomborrad av smärtans sju svärd. Mitt hjärta blöder, min hjärna är tung som bly, en järnhand sliter i mina nerver, mina läppar äro torra. Madonna, hjälp mig, trösta mig. Heliga jungfru, du som icke kände den jordiska kärleken, hav medlidande med den, som känner den i all dess förtärande glöd. Madonna, svara mig du: skall jag tillhöra Andrea?»

Men förgäves fäste Lucia sin bönfällande blick på madonnans bleka ansikte. Den heliga jungfrun såg lika ömkansfullt på Lucia, som bad, och på en ung kvinna, som knäböjde och slog sig för bröstet. Lucia läste halva rosenkransen — det itudelade radbandet av lapislazuli. Vid ett Pater noster stannade hon och tog fram klockan; den var tio. Till sist bad hon endast med läpparna, tankspridd, föraktfull, eftersom den gudomliga nåden ej hade överskyggat henne. Alla överlämnade henne således åt hennes öde, till och med Gud, till och med madonnan. Hon var ett stackars från trädet lösryckt blad, som virvlas bort av ödets stormvind. Det tjänade till ingenting; alla övergävo henne, alla voro emot henne. I denna mörka stund blevo världens otacksamhet och himlens likgiltighet uppenbara för henne.

»Ättika och galla, ättika och galla, det var den dryck, som de gävo Kristus», sade hon

för sig själv, i det hon ordnade vecken på sin svarta klänning och fällde ner den långa krusflorslöjan för sitt ansikte.

Hon gick åter fram till högaltaret, bugade sig, gjorde korstecknet, läste ett Gloria Pater av gammal vana. Därpå gick hon med beslutsamma steg mot lilla dörren och lät förhänget falla igen efter sig.

En hyrvagn med två hästar stod och väntade nedanför trappan. Hela den breda, fyrkantiga klostergården var öde. Männe de förnäma nunnorna sutto och tittade ut genom fönstergallren? Det dugregnade, kusken satt orörlig och liknöjd under sin stora paraply. Vagnen hade numret 522. Dörren åt kyrkan till stod öppen. Allt detta såg Lucia. Utan att se sig omkring gick hon utför trappan med fasta steg och sprang upp i vagnen. En röst ropade till kusken: »Till Posilipo!» Sedan slog dörren igen, och vagnen satte sig i rörelse.

»Älskade, älskade, älskade...» viskade Andrea och ville omfamna henne.

Hon drog sig undan från honom och sade med ett ironiskt skratt:

»Vet ni av, att denna scen finnes i Madame Bovary, en roman av Flaubert?»

»Jag har inte läst den. Hur kan du vara så elak och säga sådana saker?»

»Vi spela borgerlig tragedi... eller landsortstragedi, det kan komma på ett ut.»

»Jag vet ingenting; jag vet bara, att jag älskar dig.»

»Var det allt vad du ville säga mig?» frågade hon håfullt.

»Hav medlidande med mig, Lucia. Det är sant, jag har förlorat all kraft, all värdighet, men det är av kärlek till dig. Du kan tänka dig, hur mycket jag har lidit un-

der de här tre dagarna. Jag ville i min förtvivlan gå och kasta mig ner från bron.»

»Den, som säger, att han ämnar ta livet av sig, gör det inte.»

»Men efter jag älskar dig, vill jag inte dö. Du elaka, du har ännu inte givit mig en enda kyss.»

»Det finns inte flera kyssar för vår kärlek», sade hon i betydelsefull ton.

Som hon satt där, svartklädd med slöjan för sitt ansikte, var det en så tragisk prägel över hela hennes gestalt, att Andrea mot sin vilja greps av fasa; han kände sig, som om han varit oåterkalleligen förlorad, dragen i fördärvet av en ond trollkvinna. Men vid en rörelse, som hon gjorde, kände han emellertid den välbekanta ambradoften omböjla sig, och hans fruktan försvann.

»Vad går åt dig?» sade han, modlös över att se sina planer tillintetgjorda.

»Ingenting.»

»Älskar du mig?»

»Jag älskar dig,» svarade Lucia iskallt.

»Huru mycket?»

»Det vet jag inte.»

»Varför sade du, att det inte finns flera kyssar för vår kärlek?»

»Emedan du är som Siebel, då Mefistofeles förbannat honom. Siebel kunde inte röra vid en blomma, utan att den vissnade och dog. Du har kysst mig — och jag vissnar och dör. Ej flera blommor åt Margareta... ej flera kyssar för vår kärlek.»

»Jag förstår», sade Andrea, men han var djupt bedrövad.

»Det var det jag ville säga dig. Vi måste skiljas.»

»Nej!» utbrast Andrea vred.

»Jo, pliktens hårda lag bjuder oss det.»

Forts. sid. 216.)

EN DANSK DIKTARE

DEN DANSKE SKALDEN HANS Hartvig Seedorff, som för tillfället uppehåller sig i Stockholm för att på inbjudan läsa sina dikter i Stockholms Studentförening, är en av Danmarks mest uppmärksammade och otvivelaktigt populäraste lyriker. Som ett uttryck för sin tacksamhet skänkte således för ett par år sedan ett antal av hans danska läsare honom ett större belopp genom att var och en köpte en av hans diktsamlingar för 100 kronor pr exemplar. Pengarna avsågo att sätta skalden i tillfälle att företaga en världsomsegling. Vem vet i vilken form nästa gunstbevis kan ge sig uttryck. Kom så och säg att våra gemytliga bröder på andra sidan Sundet ej omfatta sina skaldar med det rätta förståndet.

Vi uppsöka den populäre lyrikern hos hans »svenske» värd, den tschechoslovakiske pressattachén i Stockholm, hr Emil Walter.

Vår första fråga lyder:

— Vad är er mening om den moderna danska litteraturen?

Hans Hartvig Seedorff.

— Att den i stort sett är färdig med realismen. Johannes V. Jensen, Bönnelykke, John Vibe och andra äro alla utpräglade romantiker. För övrigt står modern dansk litteratur enligt min mening på en mycket hög ståndpunkt.

— Vad har ni för intryck av den svenska litteraturen?

I STOCKHOLM

— Om den har jag ej kunnat bilda mig någon föreställning av den enkla orsaken, att jag, som de flesta av mina landsmän, tyvärr icke känner till den.

Under det skandinaviska författarmötet i Köpenhamn i fjol stiftade jag emellertid för första gången bekantskap med Karl-feldt, som jag skattar mycket högt och till vilken jag känner mig stå i stor förbindelse. Han har för övrigt sedan i somras blivit ofantligt populär i Danmark och har fullständigt undanträngt Fröding. Medan jag för min personliga del med fog tror mig kunna påstå att jag har bara en svensk läsare, nämligen en gammal vän till mig.

Hr Walter protesterar, men hr Seedorff håller orubbligt fast vid sin övertygelse. Så glider samtalet helt osökt in på det skandinaviska samarbetet. Jag frågar, hurvida han ej anser att det är av rent ekonomisk natur.

— Jo, tyvärr, ännu förhåller det sig nog

(Forts. sid. 215.)

Kl. 9 f. m.: korrekt morgondräkt, bestående av svart cheviotkjol med plisserade veck över höfterna, vit crêpe-de-chineblus och svart sidenslips.

Kl. 5 e. m.: På five-o'clock-teet med jazz har den unga flickan till vänster en söt dansklänning, där livet består av vit silkestrikå i kimonoform och kjolen helt och hållet är av vita silkesfransar. Den unga damen till höger har en enkel skär crêpeklänning med två pastellblå sammetsband framtill som enda garnityr.

Kl. 1 f. m.: Det tidiga förmiddagsteet kan lämpligen drickas i en teklänning som denna: ljusgrå foulé med de så modärna vita flossaränderna och blanka gråa band. Hatt av "rosenblad", gjorda av sammet i djup rosafärg.

Kl. 9 e. m.: Denna effektfulla middags- och teaterklänning är i blågrön guldbrokad med silkesfransar i färg, och fyrkantigt släp.

Samtliga modeller fotograferade på Lejamagasinet.

Godnatt!

ÄVEN ALLVARSFULLA DAMER, som inte alls byta klänning fyra fem gånger om dagen, börja i dessa februaridagar tänka på nya kläder, på vårhatten, på moder och flärd... Det är ett värtecken så gott som något. Vad som blir modärnt, undrar ni? Jo, kjolarna bli verkligen längre, och både ton-åringar, deras mammor och mormödrar kunna alltså släppa ned sina knäkjolar en 5—6 centimeter. Det är allvar med förlängningen den här gången: jag har med egna ögon skådat den, bl. a. på en hel del av Lejamagasinet 3,000 klänningar. Och denna förändring är rätt så förklarlig nu, då det spanska modet — så seglivat och — kortkjolat! — sjunger på sista versen. Carmen med spetsmantilj och giraffkam i den höga frisyren efterträdes av en Aspasia i en peplos av sammet eller crêpe, gärna purpurfärgad som Homeros hav. Dock får Aspasia en farlig medtävlare i medeltidskvinnan, som en Parisskräddare nu som bäst lancerar som modeförebilden för året 1922. Hon är klädd på medeltidens anständiga sätt i lång snäv klänning med tätt åtsittande ärmor och en fyrkantig urringning, men tyget kan vara den härligaste guldspets, och den stilenliga 1400-talshuvan är av styva, tjocka guldspetsar! Om det blir grekinnan eller 1400-talskvinnan, som i år erövrar världen, ligger i gudarnas knän.

Under tiden få vi väl se på tyger. I år heta de — vi tala väl franska nu alla efter valutaresorna — reps med något klingande efteråt: Nausikaa, arabesque, floréal eller helt enkelt reps rustique — det är uttytt: "lantlig rips". Till kappa eller resdräkt

kan ni dock välja något skotskt storrutigt t. ex. i gult och svart eller beige-svart-klargrönt eller grått-svart-orange. Capen från i fjol är alltså modärnt. Den som föredrar enfärgade tyger, har att välja mellan yllecrapon, som åter är uppe på modets vägkam, carmelia, en slags grov diagonalvävnad, och några stoffer med de suggererande namnen "vénuskine" och "pärsikohud" (peau de pêche) imitationer av handsskinn som användas till garnityr.

Färgerna på vårens promenaddräkter bli antagligen mest norska flaggans färger, möjligen tillsatt med vitt. Rött, vitt och blått varieras på skilda sätt: rutiga dräkter — allting långt: kjol, midja, ärmor — marinblå serge, garnerad med bårder i rött, — en röd ripskjol, glest besatt med ganser i blått och vitt och härtill en marinblå jacka med garnityr i rött och vitt o. s. v. i oändlighet.

MIDINETTE

Tidning

ÄLDRE OCH NY TYSK KONST I STOCKHOLM

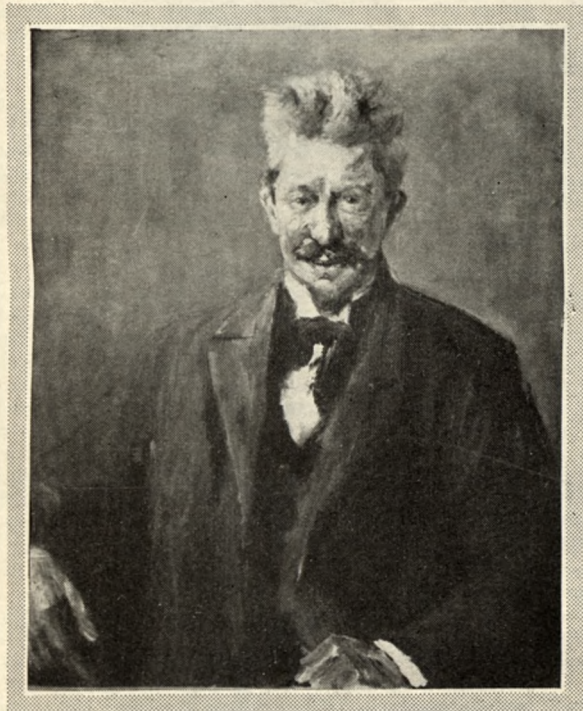
Paula Modersohn: Skulpturisen fru Rilke, gift med diktaren R. M. Rilke.

Max Slevogt: Francisco d'Andrade som Don Juan.

Max Burchhardt: Skriftstäl-larinnan Maria Benemann.

Max Liebermann: Georg Brandes.

Fritz von Uhde: Positivspelaren kommer.

DEN UTSTÄLLNING AV NYARE TYSK KONST, SOM hålles i Liljevalchs konsthall, är mycket representativ — redan anordnaren, professor Paulis i Hamburg namn är ju f. ö. en borgen för det. Alla de stora namnen möter man där: från en Menzel, Marées — det stora ensamma tyska målargeniet — Uhde, Leibl, Thoma, Liebermann, till de nya männen, som redan utpekats som »Führer» för nya framstormande målartalanger — fastän ingen vet, om de få behålla titeln i en blivande konst-historia.

Som sagt, alla de stora namnen från de senare decennierna äro där — fast det icke kan hjälpas, att man t. ex. har svårt för att känna igen en Böcklin, sådan man minns honom från tyska museer, i dessa skäligen enkla, tidigare saker, en Thoma i dukar som »Diana» (låt vara att man också möter ett av hans själfulla självporträtt) o. s. v.

Kanske intressera då de nya salarna mest. Om inte för annat så för att man här möter den unga konstens strid och strävan. Tyvärr står där i vissa fall redan ett kors däröver. Så med Weisgerber, som föll i kriget, och den begåvade målarinnan Paula Modersohn, som avled helt ung. Några av deras dukar avbildas här ovan.

Albert Weisgerber: Absalon.

REDIGERAD AV IDA HÖGSTEDT. — GLIMTAR FRÅN IDUNS PROVKÖK.

OMKRING FETTISDAGSMIDDAGEN.

DET GIVES OLIKA SÄTT ATT SERVERA de traditionella, nästan kulturhistoriskt vordna fastlagssemlorna. Den som skriver dessa rader, har för sin del varit med om åtminstone sex olika variationer på vilka den uråldriga anrättningen — även kallad "hetvägg" — serverats. Och alla slagen ha smakat bra, såvida själva bullen varit god, väl uppjäst och gräddad samt med utpräglad smak av mandel och kardemumma.

Men ej nog med att semlorna beredas efter skilda metoder; även den rätt, som föregår dem, har sin olika karaktär allt efter stad, landsbygd och familjetradition. Medan t. ex. på en plats grilljerad stekt, rimmad laxrygg med korintsås brukas, anses stekt fläsk och potatis vara det enda rätta på ett annat håll. I en familj åter bjudes på fettisdagen städe skivad salt lax med stuvad potatis; i en annan användes stekt gräddsill med råskalad potatis, och i ännu en annan serveras kokt kabeljo. På vissa trakter i vårt land är kroppkakor en given anrättning före semlorna, vilket kan förefalla litet avita, i det att man då får kaka på kaka, eller rättare sagt: bulle på bulle. Ett tyckes man dock vara överens om: att rätten som föregår de söta och lena semlorna, skall vara mycket salt.

Semlorna kunna serveras på flerfaldiga sätt. Den äldsta serveringsformen torde vara den, då från semlan skars ett lock och den urhålkades, varefter inkrämet blandades med riven sötmandel, socker och grädde och sedan lades tillbaka i bullen och täcktes med det avskurna locket; sedan fingo bullarna stå i varm ugn så länge tills de voro starkt genomhettade. (Därav namnet "hetvägg".) — Vidare kunna bullarna klyvas och bestrykas med mandelmassa, de kunna fyllas med någon kräm, eller vispad grädde o. s. v. Vanligast torde numera vara att servera semlorna öfyllda beströdda med socker och kanel samt med varm mjölk på tallrik.

Mången anser, att till fastlagssemlor duga blott yrkesbagarens, emedan hembakta fastlagssemlor bli va för mäktiga och kompakta.

Emellertid äro hembakta fastlagssemlor fullt ut lika goda, mången gång mycket bättre, detta därför att man gärna lägger mycket "gott" i dem och även av den orsak, att man *icke* lägger kanel i bullarne, utan blott bjuder denna till dem, när de serveras. — Vad man dock måste komma ihåg, är att till degen taga något mera jäst än för en vanlig vetedeg; därjämte skall den ytterst väl arbetas, och till sist kan man vara så noga, att man låter de urbakade bullarna först jäsa på bakfilt, och därefter vänder dem på plåt för att de på denna skola jäsa ännu en stund, innan de, penslade med mjölk, gräddas i god ugnsvärme.

NÅGRA RECEPT FÖR FETTISDAGSBULLAR.

(Eftertryck förbjudes.)

"*Hetvägg*" (gammal beskrivning). $\frac{1}{2}$ lit. oskummad mjölk, omkr. 1 kg. bästa vetemjöl, 40—50 gr. pressjäst, $\frac{1}{2}$ dcl. socker, 1 hekto smör, $\frac{1}{2}$ hekto gott isterflott (150 gr. växtmargarin kan i stället användas), 15 stötta kardemummor, 25 finhackade sötmandlar, 10 st. finrivna bittermandlar. — *Till fyllning* (för 6 semlor): 50 gr. sötmandel, 5 st. bittermandlar, $\frac{1}{4}$ dcl. strösocker, 2—3 tsk. kallt vatten, (1 tsk. vaniljsocker), inkrämet från bullarne, $\frac{1}{2}$ —1 dcl. tjock grädde.

Mjölken får koka upp, varefter den får avsvälta tills den är ljum. Den arbetas med drygt hälften av mjölet till en fast deg, samtidigt som den med 1 tsk. socker utrörda jästen väl blandas. När degen efter minst 10 minuters arbete är blank och slår blåsor, doftas den med mjöl, täckes över med duk och får jäsa på varm plats (ej het!) till dubbel storlek. — Smöret och sockret röres söligt och iblandas tillika med mandeln och kryddorna i degen, som först arbetas i fatet under det mera mjöl tillsättes, och sedan på bakbordet. När den släpper händer och bord, lägges den tillbaka i fatet och får åter jäsa till dubbel storlek. — Av degen utbakas bullar, stora som ett större äpple — ännu större om det finnes ungdomar i huset! — vilka ställas på bakdukar. När bullarne jäst upp, stjälpas de med översidan upp varsamt på smord plåt och får jäsa upp, men nu en kort stund. Penslas med ljumt vatten och gräddas i god ugnsvärme. En gång under gräddningen penslas bullarne och sedan ännu en gång strax innan de äro färdiga.

Mandelmassan (för omkring 6 bullar). — Mandeln skällas och skalens avdragas, varefter den får under några få min. ligga i kallt vatten. Den males på mandelkvarn (eller rives) och stötes sedan med strö-

sockret, varvid, om så önskas, vaniljsockret tillsättes. Under stötningen tillsättes droppvis vattnet.

Fyllningen (för 6 semlor). — När semlorna äro fullkomligt kalla, avskäres upptill på varje ett tunt lock, och med en tesked uttages försiktigt en del av innehållet, dock ej gärna mera än att 2 cm. av väggarna återstå. Mandelmassan utröres med den till skum vispade grädden, och därefter med en del eller alltsammans av det finfördelade inkrämet. Blandningen lägges i bullarne och locket pålägges, varefter bullarna på plåt värmas i ugnen och genast serveras med kokt varm mjölk, kanel och socker. — *Anm.* Skulle blandningen förefalla att ej räcka till alla semlorna, iblandas litet mera vispad grädde.

Ett lättare sätt att fylla semlor. — Strax innan semlorna skola serveras, klyvas de med vass kniv tvärs igenom, varefter mandelmassa breddes på ena halvan och bullarne hopläggas. Värmes helt hastigt, överströrs med flor- eller vaniljsocker och serveras som ovan.

Franska fastlagssemlor. 6 goda semlor. — *Till fyllning:* Vaniljkräm. — *Garnering:* Marängmassa. — På bullarne skäres ett lock, varefter de urhålkas något. En enkel vaniljkräm kokas av 2 äggulor, 1 msk. potatismjöl, 4 dcl. gräddmjölk, $\frac{1}{2}$ msk. vaniljsocker, $\frac{1}{2}$ msk. strösocker, 1 liten smörklick, och 2 blad gelatin. Alla ingredienserna blandas i en kastrull och vispas kraftigt över elden, tills krämen är tjock och pösig. Den hälls upp och vispas tills den är kall, då $\frac{1}{2}$ dcl. tjock till hårt skum vispad grädde nedröres. — Krämen fylls i bullarna, och så mycket ilägges, att när locket pålägges litet av densamma tränger fram. — Vitorna från äggen vispas till hårt skum, 3—4 msk. fint strösocker nedröras, varefter en större klick marängmassa lägges på varje bulle. Bullarne få under några min. stå i ordinar ugnsvärme tills marängen har ljusgul färg. I. H.—DT.

IDUNS KÖKSALMANACK.

SÖNDAG. *Frukost:* Små köttbullar av fläsk och oxkött med potatis; smör, bröd, ost, kaffe eller te; vetekrans. — *Middag:* Italiensk soppa; ugnstekt färsk skinka, potatis och morötter; kompott av inlagd frukt (äpple, ingefärsparon eller persikor, aprikoser o. d.) med vispad grädde (spån, mandelformar e. d., om så behagas.

MÅNDAG. *Frukost:* Sillgratin; smör, ost, bröd, kaffe eller te. — *Middag:* Kall, stekt skinka (rester sedan föreg. dag) med värmd säs; helstekt potatis och tomatmakaroner (se Idun föreg. vecka); varm, enkel pudding på torkad frukt.

TISDAG. *Frukost:* Kokt medisterkorv med potatis; smör; bröd, kaffe eller te. — *Middag:* Grilljerad rimmad laxrygg med korintsås och nykokt potatis; semlor och mjölk (se detta nummers hushållssida).

ONSDAG. *Frukost:* Gratin på rimmad lax och makaroner (rester sedan föreg. dags middag); smör, ost, bröd, kaffe eller te. — *Middag:* Blodpudding med smält smör och lingon; varm citronsoppa.

TORSDAG. *Frukost:* Stekt färsk sill och potatis; smör, ost, bröd, kaffe eller te. — *Middag:* Ärtor och fläsk; plättar med sylt.

FREDAG. *Frukost:* Uppstekt blodpudding med lingon (rester sedan onsdagsmiddagen); smör, ost, bröd; kaffe eller te. — *Middag:* Kotletter à la Iduns provkök (med potatis och tomatås; sago-soppa på torkad frukt.

LÖRDAG. *Frukost:* Bräckt skinka och stuvad potatis; smör, bröd; kaffe eller te. — *Middag:* Kokt kolja med senapsås; risgrynskaka med saft-sås.

RECEPT:

(Eftertryck förbjudes.)

Italiensk soppa (för 6 pers.). — 1 dcl. risgryn, 1 lit. vatten, 2 msk. smör, 4—5 msk. riven ost, 3—4 msk. mjöl, omkr. 2 lit. svag buljong (kokt på stekben eller "råa ben"), salt, paprika (vitpeppar) socker.

Risgrynen skällas i hett vatten och lägges i kokande saltat vatten och får kraftigt koka tills de äro klara och nätt och jämt mjuka. Vattnet avhälls, och grynen överspolas med kallt vatten och utbreddas på fat samt hällas varma. (Risspadet kan tillvaratas, då buljongen kan inknappas något och spadet i stället påspädes; om smaken skulle behöva höjas, tillsätter man helt litet köttextrakt.) — Smör och mjöl sammanfräas med osten (som ej får vara amper), buljong och risspad påspädes och soppan

får under vispning koka 8—10 min. Den avsmakas med kryddor. Riset ilägges och soppan får ett kort uppkok. Serveras het med eller utan stekta bröd-tärningar eller ugnstoste ostsmörgåsar.

Ugnstekt färsk skinka (för 12—14 pers. eller ock till 3 måltider för 6 pers.). 1 stycke av en färsk, ej för stor och fet skinka, 1 tsk. torr senap, 1 liten msk. salt, 2 sura äpplen, 4—5 katrinplommon, vatten, — 1 msk. socker.

En skinka utväljes med tunn svål och som ej har för tjockt späcklager. Helst tager man den nedre delen och ber, att få denna så snett uppskuren, som det låter sig göra. Skinkstycket torkas med en duk, vriden i hett vatten. Med vass kniv rutas svålen så man nätt och jämt när späcklagret, varefter hela stycket ingnides med den torra senapen, blandad med saltet. Skinkan lägges i en långpanna, vid pass $\frac{1}{2}$ kallt vatten ihålles och skinkan införes i god ugnsvärme. När vattnet inkokat, har också så mycket fett smält från skinkan att denna till en början kan ösas därmed. Efter en stund, när pannbotten är brun och även svålen börjar få färg, påspädes kokande vatten, och de oskalade, halverade äpplena samt katrinplommonen ilägges. Skinkan får nu sakta steka under flitig ösning och behövlig spädning. Mot slutet av stekningen beströrs svålen med strösockret, men bör man då noga passa på, att värmen ej är för het, då sockret lätt brännes. — Skinkan upplägges på serveringsfatet, får svalna under 30—40 min., och serveras halvvarm, skuren i tunna skivor. Såsen skummas — det feta blir förträffligt till stekning av strömming, potatis etc. — och avredes med $\frac{1}{2}$ tsk. potatismjöl, utrört i litet kallt vatten. Till skinkan serveras potatis, legymer och om så önskas äpplemos.

Pudding på torkad frukt (för 6 pers.). — 1 hekto torkade ringäpplen, 1 hekto katrinplommon, $\frac{1}{2}$ hekto aprikoser, $\frac{1}{2}$ lit. vatten, 4—5 msk. socker, 1—2 ägg, 2 dcl. stötbröd (från brödkanter etc.), 5—6 dcl. mjölk.

Den torra frukten sköljes väl i ett par varma vatten och får under några tim. ligga i det avmätta vattnet. Kokas sedan mjuk i blötvattnet tillika med sockret. Plommonen urkärnas genast, medan de ännu äro varma, och från kärnorna, som knäckas, urtagas mandlarna, vilka hackas och lägges till frukten. Mjölken och äggen vispas och blandas med stötbrödet, och blandningen får svalna en stund. Därefter iblandas det något sönderrörda fruktmoset, och massan hälls i en smord och brödbeströdd form. Puddingen gräddas i god ugnsvärme omkr. $\frac{3}{4}$ —1 tim. Den brukar kunna uppstjälpas ur formen, vilket dock är obehövt om den gräddas i eldfast form. Serveras med enkel citron- eller vaniljsås eller också med vispad grädde.

Grilljerad laxrygg (för 6 pers.). Omkr. $1\frac{1}{4}$ kg. salt laxrygg, $\frac{1}{2}$ lit. mjölk, $\frac{1}{2}$ lit. vatten. — *Till grilljering:* 1 ägg, 2—3 msk. tunn grädde, 5—6 msk. stötbröd, 2—3 msk. smör, gärna blandat med hälften växtmargarin. — Laxryggen styckas i bitar, som väl sköljas och sedan får ligga i den med vattnet blandade mjölken 12—24 tim., beroende huru hårt saltad laxen är. De få väl avrinna på duk, penslas med ägg- och gräddblandningen, vändas i stötbrödet och stekas vackert bruna i smöret. Stekningen bör ej ske på alltför stark värme, men däremot iakttages att smöret är brynt när fiskbitarna ilägges. De upplägges på varmt serveringsfat och serveras med uppkokt, råskalad potatis och korintsås. — God stuvad potatis (med persilja uti) kan även användas, men då uteslutes korintsåsen.

Kotletter à la Iduns provkök (för 6 pers.). — Omkr. $2\frac{1}{2}$ hekto rester från stekt kött (här rester från söndagens ugnstekta skinka) i skiva fett rökt fläsk (omkr. $\frac{1}{2}$ hekto), 1 medelstor portug. lök, 1 msk. smör, 2 morötter, 5 medelstora potatisar, salt, peppar, 1 ägg. — *Till panering och stekning:* 1 ägg, 2 msk. grädde, 2—3 msk. smör, blandat med god flöttyr. — Stekresterna hackas fint med det röta fläsket (detta senare kan uteslutas). Löken *finhackas*, brynes i smöret och lägges till köttet. Morötterna och potatisarna skrapas, sönderskåras grovt och får koka mjuka i helt litet vatten, varefter de få avrinna. När de äro kalla drivas de genom purésikt och blandas till det finhackade köttet tillika med det vispade ägget, och kryddor. Av massan formas $1\frac{1}{2}$ cm. tjocka, något avlånga kotletter, vilka penslas med det vispade ägget och vändas i stötbröd. Stekes vackert bruna i smöret eller flöttyr. Serveras med tomatås och potatis eller stuvad makaroner, med eller utan tillsats av tomatpuré.

Anm. I stället för potatis och morötter kan passerade, kokta risgryn tagas i kotletterna.

med mycket lök och mycket smör
blir icke alls någon billig rätt.
Om Ni däremot använder

SVEA VÄXT

ställer den sig betydligt billigare
samtidigt som smaken är den-
samma

CAP Praliner ytterst delikata

Hurra!
Nu har mamma
tvättat min klän-
ning med

Gumman's Flingor

JÄGERS DOPPVÄRMARE

KRYMPER
EJ YLLE

MERKURVÅL VIOLA GÖTEBORG

Vänd Eder vid behov av gravering till
FRODINS GRAVYRAFFÄR
Mästern Samuelsgatan 36, Stockholm
där Ni får affärssigill, schabloner,
skyltar, monogram, inskriptioner, m. m.
billigt och elegant utfört.
Försilvring och förgyllning.
Telefoner: Stockholmstel. 18 113.
Sundbyberg 771.
Aberopa denna annons vid beställning.

**PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER**
FORORDAS AV LÄKARE
vid allmän svaghet,
nervositet, överansträng-
ning och sömnlöshet.
SÄLJES ENDAST I APOTEK
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM

Husmödrar!

Nästa demonstration i Iduns provkök
hålles tisdagen den 28 febr.
kl. 11,30—2,30.

(Forts. fr. sid. 211.)

så, men vi arbeta energiskt på en för-
ändring häri. Det skall i första rummet
bli föremål för behandling vid det norsk-
danska lyrikermötet i Kristiania i maj, lik-
som och samma angelägenhet torde kom-
ma att dryftas vid sommarens tillämnade
skandinaviska lyrikerkongress i Stockholm.
— Några intryck från Eder världsom-
segling.

— Japanerna misshaga mig; man kän-
ner en rent psykisk motvilja mot dem,
medan kineserna väcka ens sympati; de
äro ett i hög grad konstnärligt begåvat
och intelligent folk. De blevo också mina
vänner för livet.

— Varför låter ni ej Stockholmspubliken
höra er vid en offentlig uppläsning?

— Nej, det vågar jag mig inte på en-
sam, men jag kommer kanske igen till-
sammans med ett par kolleger.

ADELE VINJE.

Kvällar på parkett.

ETT NYTT ENGELSKT SKÅDESPEL AV
Alfred Sutro, "Valet", hade skaffat Dramatiska te-
atern utsålt hus på premiären i fredags.

Men det var endast till en fjärdedel författarens
förtjänst, de spelande artisterna kunde lugnt taga
åt sig resten av äran.

Alfred Sutros fjäderpenna är med all säkerhet ej
frånryckt Apollos vinghäst. Den räcker blott till
att åstadkomma en habil och rutinerad text, där san-
ningen ibland får sitta emellan för effektens och
den larmoyanta känslans skull. Men förmodligen
har stycket i hög grad behagat den engelska publiken.
Jag antager att mr Cordways genom sin manliga för-
att ej säga benhårda fasthet, sin merkantila begåv-
ning och sin nationalstolthet är mycket av den
sanne John Bull. Men jag misstänker å andra si-
dan att en så lidelsefull natur som mr Cordways
är mycket oengelsk, då han driver ifrån sig den
kvinna han så passionerat älskar blott därför att
hans stolthet förbjuder honom att förlåta en ung
mans tillfälliga svaghet, en både fysisk och psykisk
svaghet orsakad av gasförgiftning, som den unge
mannen fallit offer för under världskriget. Att han
i slutakten blir den övermänskligt ädelmodige bidrar
endast att öka intrycket av falskhet i människo-
skildringen.

Men spelet, genomgående förträffligt, räddar
stycket.

Hr Hedqvist och fru Bosse stå i främsta planet.
Mr Cordways lever starkt och övertygande i den
förras med små men säkra medel verkande fram-
ställning. Denne skådespelare kan enbart med en
blick, ett tonfall uttrycka den auktoritativa kraften
i hela dess granitfasta gjutning. Fru Bosse inlägger
i lady Clarissas roll en lyrisk värme, som författaren
ej mäktat få dit. Scenen, då hon bryter med mr
Cordways, ger såväl i det stumma spelet som i
replikernas betoning den plötsliga förvandlingen i
hennes känsloliv. Det är en hel process av själs-
rörelser — häpnad, bestörtning, skrämsel och vemod
— för vilka skådespelerskan under ett par minuters
förlopp finner sanna uttryck. Hr Lars Hanson har
en mindre uppgift, som han löser skickligt, fru
Appelbergs lysande komiska förmåga manifesterar
sig i en originell och frispråkig tants skepnad, fru
Håkansson är en fin och nobel gammal fru som en-
dast hon kan vara det på scenen, och hrr Brovallius
och Bror Olsson komplettera i ett par mindre roller
talangfullt den konstnärliga ensemblen. Slutin-
trycket blir att Sutros pjäs inte höjer vår respekt
för den nya engelska dramatiken, men att svensk
skådespelarkonst, när den är som bäst, står myc-
ket högt.

Vem annan än Björnstjerne Björnson skulle i
nordens diktning ha kunnat gestalta en sådan kvin-

Tänk på Blomsterfonden!

Adr. Kungsträdgårdsgatan 12, 1 tr., Stockholm.
Riks & Allm. tel.: Namnanrop Blomsterfonden.

Förnämsta medel för hudens ra-
tionella skydd och vård. Torkar
genast efter ingnidningen och har
en lätt, behaglig parfym.

HENRIK GAHNS A. B., UPSALA.
H. M. Konungens Hofleverantör.

Gyllenhammars UNDERBARA HAVRE-MUST Ööverträffade i lättsmälthet. För äldre, vuxna och barn.

Rydbergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas
särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Zwitsersch
Fabrikat.

Säljes på
apoteken.

30 årig Erfarenhet.

Dr. Hommel's Hämatogen!

Det bästa blodbildande
Kraftmedlet

för barn och vuxna i alla åldrar.

Aktiengesellschaft Hommel's Haematogen, Zürich.

Generalagenter för Sverige:
Apotekarnes Droghandels Aktiebolag, Göteborg o. Stockholm

JAMAICA
BANANER
FRUKT OCH MAT
MEN DE MÅSTE VARA MOGNA

Recept gratis!

Tillskriv

The Banana Company A.-B.
Norrländsgatan 16 - Stockholm.

Äter Ni havregröt?
Vet Ni huru den skall smaka?
Har Ni provat AXA (i originalpaketer)?

Kinesiska Silkes-ploner.

Kinesiska Silkes-ploner. Dessa trädgårdens förnämsta prydnadsplanter äro vinterhårdiga, ge härliga, stora silkeaktiga blommor i sällsynta färger och dofter. En gång planterade stå de för varje år på nytt i blom. Finnas i en mängd färger och nyanser från klarvit, crème, rosa, röd till djup purpur. Pris pr 1 st. 1: 65, 5 st., en av varje färg, 7: 80, 10 st. 15 kr., 15 st. 22 kr.

Remontantrosor utmärka sig framför alla andra rosor genom sin rikedom på vackra och lysande färger, från renaste vitt och rosa till djupaste mörkrött och violett, de äro dessutom mycket härdiga.

Remontantrosor finnas i färger karmirrod, svartrod, mörk purpur, snövit, silkesrosa och rosa. Pris pr styck 1: 75, 6 st., en av varje färg, 10 kr.

Thea-hybrid- och Thea-rosor äro mycket rikblommande, blommorna äro mycket välluktade och ha en fin och elegant form. De finnas i många praktfulla sorter och färger från scharlakan, rosa, orangegul, laxfärgad, laxrosa, korallröd, rent gul till orange-rödgul. Pris pr 1 st. 2 kr., 8 st., en av varje färg, 14 kr.

Polyantharosor äro de för plantering i kruka allra lämpligaste, de äro mycket rikblommande, stamman är buskformig och blommorna framkomma i stora klasar. Äro även synnerligen lämpliga till grupper, häckar och infattningar. De finnas i härliga färger från vitt, mörkrosa, körsbärsröd, ljusrosa till mörkrött. Pris pr 1 st. 2 kr., 5 st., en av varje färg, 9 kr.

Klängrosor äro kraftigt växande och oerhört rikblommande, planteras intill mur, veranda eller fristående i gräsplaner. Finnas i färger rosa och stålblått. Pris pr st. 1: 75, 10 st., 5 av varje färg, 16 kr.

Höst-phlox är en praktfull gruppväxt genom sin rikedom på färger och blommor. Under blomningstiden är den så överhöjd med blomklasar, att inga blad synas, endast blommor. Phlox finnes i färger vitt, rött, rosa, rosa med rött samt lila. Pris pr st. 1 kr., 5 st., en av varje färg, 4: 50.

Blomsterlökar,

rosor m. m.

för

vårplantering:

Anemoner, härliga, storblommiga, i vackra färgnyanser, blomma hela sommaren och trivas överallt. 6 st. 85 öre, 12 st. 1: 65, 24 st. 2: 95.

Ranunkler, praktiga dubbla blommor i mycket vackra färger, utmärkt gruppblomma. 10 st. 75 öre, 15 st. 95 öre, 25 st. 1: 95.

Enkel begonia, äkta jätteblommande, i färger vit, rosa, gul, orange, scharlakan och svartrod. 1 st. 35 öre, 6 st., en av varje färg 1: 95.

Dubbel begonia, stora, dubbla blommor i färger som enkel begonia. 1 st. 38 öre, 6 st. 2: 25.

Gladiolus, ny prakt, vackraste nyhet i färger vit, laxrosa, orangero, rengul, indigoblå, sammetsröd, mörkrosa, karmirrod, 1 st. 33 öre, 8 st., en av varje färg, 2: 45.

Montbretia, mycket vacker gruppblomma, gula, orange och röda nyanser i blandning. 10 st. 98 öre, 15 st. 1: 45, 25 st. 1: 95.

Alla ovannämnda blomsterlökar äro avsedda för trädgården. För krudodling rekommenderas:

Prakt-kruk-liljor, jätteliljor med enastående vackra blommor, förnämsta och mest eleganta krukblomma. Jättelökar. Färg: vit, rosa, röd. 1 st. 1: 75, 3 st., en av varje, 4: 95.

Ny-kruk-Calla är just inkommen i nya, extra goda variationer, mycket kraftiga lökar. Vackraste och mest omtyckta krukblomma. Finnes i färger: renvit, rengul, vitt med brokiga blad, 1 st. 1: 45, 3 st., en av varje, 4: 25.

Gloxinia. Olika färger. Pr st. 60 öre, 5 st. 2: 50. Utmärkt vacker krukväxt.

Köksväxt- o. Blomsterfröer i lager. Prislista gratis. Aterförsäljare och agenter antagas.

Varorna sändas överallt, noggrant packade och med garanti för varans äkthet och grobarhet. Likvid uttages genom postförskott eller efterkrav, order understigande 5 kr. torde åtföljas av likvid, gärna i frimärken, jämte 80 öre till porto.

GARANTI: Varor ej till belåtenhet återtagas, ej grobara ersätts med nya gratis.

Order torde insändas snarast. Obs! Odlinganvisning medföljer varje order.

Affärsmän!

Insänd nya preparat och hushållsartiklar till avprovning gratis i Iduns provkök.

nofigur som Tora Parsberg, inkarnationen av allt som är sunt, ungt, ljust, gott och modigt i en kvinno-karaktär, och vem annan skulle på ett så gripande och lyriskt betagande sätt låtit henne utnyttja dessa egenskaper i kampen för den man hon älskar och de ideal hon företräder? Hon är en modern Jeanne d'Arc som med flammade entusiasms drager svärd mot lömskhet och lumpenhet — och hon får bestiga bålet som Jeanne d'Arc, smärtornas och de svikna illusionernas bål, emedan det onda övermannar henne.

Det härliga skådespelet, kanske Björnsons bästa dramatiska dikt, upplever nu en repris på Svenska teatern med *Anders de Wahl* som förr i Paul Langes roll och fru *Brunius*, som för första gången spelar Tora Parsberg. Fru Brunius går med synbar hängivenhet upp i den tacksamma men mycket fordrande rollen. Hon betonar förträffligt frimodigheten, optimismen, lynnesfriskheten och den kvinnliga ömheten i Tora Parsbergs karaktär. Men man bör nog ej ha sett hennes företräderska i rollen för att undgå att märka att något fattas, nämligen djupheten i temperamentet och en själens sublimitet, som i vissa ögonblick låter liksom en gloria omvärva figuren. I varje fall är fru B:s Tora Parsberg en självständig skapelse, och det bör man hålla henne räkning för, och så som hon fattat uppgiften, genomför hon den konsekvent och med obestridlig talang.

Herr de Wahls Paul Lange har ej förändrats, det är samma vecka ädling med den hudlösa själen, som reagerar inför varje känning av livets hårda andedräkt. En och annan scen var dock ej helt fri från poserande attityder hos skådespelaren.

De övriga många rollerna äro välbesatta och stycket går utmärkt över scenen. Mätte det också gå länge!

ARIEL.

Sacha Guitrys pjäser, som flyta på det lediga repliskskifte, som hör boulevarder och salonger i Paris till, passa egentligen icke vidare på nordiska scener. *"Sovkamraterna"*, som i lördags hade premiär på *Vasateatern*, är emellertid en av de bättre av den omtyckta och spirituella fäsörens alster. Norrmannen *Gunnar Tolnes*, som med detta stycke med sin turné ryckt in på teatern, blev en större och angenämare överraskning än Guitry. Han kommer med något nytt i sitt spel, något naturligt, friskt och säkert, och på scenen märker man ingenting av filmhjältens poser och choser hos honom — tvärtom, han verkar med små medel. Dessutom har han de bästa naturliga förutsättningar, även i sin vackra stämma. — Ingrid Andersen-Borell spelade väl. tungt, men Arvid Erwall var bra.

IDUNS FÖLJETONG.

(Forts. fr. sid. 211.)

»Plikten är ett, kärleken ett annat.»

»Just därför. Älskar du Caterina?»

»Jag älskar dig.» Han tillslöt ögonen.

»Näval, då är du lyckligare än jag. Jag älskar Caterina, och jag älskar Alberto; de äro för mig två tillbedjansvärda varelser.»

»Du älskar alldeles för många», sade han bittert.

Han försökte fatta hennes hand, men hon drog undan den. Regnet tilltog. Vagnen rullade ljudlöst över S. Lucias våta stenläggning.

»Mitt hjärta är rymligt, Andrea.»

»Du skall bara älska mig.»

»Det kan jag inte. Jag älskar din hustru och min man, jag kan inte offrera dem för dig. Låt oss säga varandra farväl.»

»Jag kan inte, Lucia. Jag måste älska dig alltid. Du måste bli min.»

»Aldrig, aldrig.»

»Men är du inte rädd för mig?» utropade han utom sig och röd i ansiktet. »Tror du, att du ostraffat kan säga mig allt detta? Är du inte rädd, att jag skall döda dig? Jag kunde ju göra det nu.»

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobbergsgatan 39

Göteborg Malmö

HÖGEFFEKTIVA
VÄRMELEDNINGJ-
SPISAR
WOCO
BORAS
Best. Offert
fr. 1000

Titta noga
på detta Troll

M. ZADIG

Shampooing-Pulver
renar håret, borttager mjäll,
lyrke hårrot, befördrar hårväxten,
dess användande är
en verklig njutning.

BÄST
VILAR MAN A

STALRESARMADRASSEN I D E A L
Hygienisk - Billig - Hållbar
Prislista gratis och franko
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780 Karlstad Tel. 780

KOCKUMS
Emaljerade
Grytor
äro starkast och vackrast.
Försäljnings- KÖTBORG
Kontor. MAGASINSGAT. 23.
STOCKHOLM DROTNINGGAT. 57
KOCKUMS JERNVERK, KALLINGE

S Ä T T
B O
genom

K R E D I T E N
ordnas för veder-
häftig köpare genom
AVBETALNINGS-
K Ö P

Å/8 NORDISKA KOMPANIET
BOSÄTTNINGSBYRÅN

Döda malen

nu, då de börja väckas till liv och förstöra för milliontals kronor Pälsværk, Kläder, Gardiner, etc. Vi hava lyckas sammansätta ett malpreparat: "Effektivt", detta dödar såväl malen som dess larver. Exp. i ¼ kg pkt till kr. 1:65 + frakt, 2 pkt fraktfritt. Större förbrukare erhålla rabatt. Pälsværkfabriken Mården A.-B., Malmö 5.

NADCO
HEMFÄRGER

Hem För
a Garderob

Färgar ALLT Säkert
Säljes. Färg- och Kem. aff. Tvättakta.

Kärlen. Färgar ej händerna.

FAMILJERÄTTSÄRENDEN

Äktenskapsförord. Boskillnads-
och äktenskapskillnads-mål.
Boutredningar och arvskitfen.

TESTAMENTEN

Advokattirman

Andén & Staël von Holstein

Eva Andén. Mathilda Staël von Holstein

Lilla Vattugatan 14.

Riks 7576, 24488. Allm. 18886

Alltid lika fraiche och ungdomlig
Ja, crème amoureuse ö Zelos övriga
skönhetsmedel ha en förunderlig
verkan.

Aven direkt från fabriken.

Edra Aluminiumkärl

tåla inte vad slags putsmedel som helst.
Använd "ZELOS ALUMINIUM-
PUTS" och metallen återfår sin sil-
verglänsande yta.
Tillverkare: Fabriken Zelos, Göte-
borg. Återförsäljare antagas.

»Gör det då», sade hon lugnt.

»Förlåt mig, Lucia. Jag är ett brushu-
vud, en narr. Du är mitt offer, det inser
jag. Jag gör dig olycklig och misshand-
lar dig sedan. All orätt är på min sida.
Vill du förlåta mig? Säg, att du förlåter
mig?»

»Jag förlåter dig.» Hon räckte honom
handen, och han kysste henne ödmjukt på
handsken.

»Hör noga på mig, Andrea», sade hon.
»Sedan skall jag överbevisa dig, att jag har
rätt. Sorgsen, men frivilligt skall du säga
mig ett sista farväl. Hör du på mig?»

»Tala, du. Du kan inte överbevisa mig,
ty jag älskar dig.»

»Jag skall överbevisa dig ändå, skall du
få se. Du vet, att jag är utan skuld i alla
dessa nattsvarta händelser. Jag sökte inte
kärleken, jag sökte inte dig. Jag hade gift
mig med Alberto, offrat honom hela mitt
liv, gärna, med tillgivenhet. I början undvek
jag dig, sedan återfann jag dig två gånger
på min väg, med din växande, allt inkräk-
tande kärlek. Jag ville inte, jag ville inte,
du vet, att jag inte ville. Kan du inte er-
känna det?»

»Jo, du ville inte», upprepade Andrea som
ett eko.

»Gör mig den rättvisan. Jag har kämpat
tum för tum med dig, som älskade mig,
med kärleken, som ville underkuva mig. Jag
har vakat, gråtit, tigt himlen om förbar-
mande; men varken himlen eller världen
har velat höra mig, ödet var obevekligt, en
känslolös staty av brons utan hjärta, som
människornas tårar aldrig lyckas röra. Det
är ödet, som har velat det.»

»Ödet, ödet...» upprepade Andrea, över-
tygad.

»Nu känner jag mig fri från skuld, huru
många gånger mitt ömtåliga samvete än har
tvingat mig att säga, att jag är en syndig
varelse. Man kämpar inte emot ödet; vi
ha böjt vårt huvud under oket och älskat.
Jag borde inte säga dig det, Andrea, men
det är ett avgörande ögonblick, och nu måste
våra själar blotta sig och skaka av sig all för-
ställning: jag har offrat dig allt.»

»Du är en ängel...»

»Nej, jag är en olycklig kvinna, som älskar
och förstår att offra. Frid, lugn, äktenskap-
liga plikter, vänskapsplikter, samvetslugn,
den himmelska kärleken, allt har du tagit
ifrån mig. Vad kan du ge mig i stället?»

»Ack, tyvärr, jag kan endast älska dig»,
sade han, förtvivlad över sin egen fattigdom.

»Kärleken är inte allt, Andrea.»

»Den är allt för mig, Lucia.»

»Skulle du kunna göra allt för kärleken?»

»Allt.»

»Säg sanningen, tala, som om du låg för
döden och skulle ställas inför den Eviges
domstol: skulle du göra det?»

Hon hade fattat hans händer och såg hon-
om eldigt och fast in i ögonen, som om hon
ville tränga till djupet av hans själ. Andrea
svarade allvarligt och enkelt, som om han
gjort henne till herre över hela sitt liv:

»Allt.»

Hon lät honom kyssa bägge hennes hän-
der. Hon försjönk i tankar. Sedan lyfte hon
upp en flik av den gröna gardinen och såg
ut på vägen. Det regnade fortfarande, till
och med mera än förut, långa, vassa drop-
par, som liknade ispiggar. Havet var smuts-
grått, och dimma insvepte Villa Nazionales
trädgrupper.

»Vilken prägel av sorg över land och hav!»
viskade Lucia. »Det bådär inte gott för vår
kärlek.»

»Lucia, älskade Lucia, säg inte så. Du
har inte givit mig en enda kyss, sedan
du kom.»

Det måste finnas skäl

varför scenens främsta artis-
ter använda just F. Pauli's
äkta Liljemjolkcrème för vår-
den av sin hy. Männe de skulle
nyttja denna crème, om de icke
funnit den behagligast och
bäst i stånd att hålla hyn vit,
len och ungdomligt fraiche.

F. Pauli's äkta
LILJEMJÖLK-CRÈME

Len

Då alla husmödrar erkänna att ZENITH'S EXTRA VÄXT

förtjänar hedersplatsen som
finaste hushållsmör bör
det aldrig saknas i något hem.

Det är ett faktum

att Nestlés barnmjöl genom sina framstå-
ende egenskaper haft en obestriddlig fram-
gång. Sedan 50 år tillbaka användes det
i alla länder såsom ett ypperligt närings-
medel för småbarn, konvalecenter och
magsjuka.

TVÄTTA HEMMA

MED

«ELEKTRA»

Den moderna
husmoderns tvättjälp
Tvättar 100kg tvätt pr dag
för en total kostnad av
högst 15 öre pr kg

«ELEKTRA»

Levereras komplett med elektrisk motor samt med eller utan vridmaskin i olika storlekar från kr. 355-

DEMONSTRERAS I VÅR UTSTÄLLNING

Vasagatan 40
Stockholm

RIKSTELF.
9991

SJÖSTEDT & CO

STHLMSTEL.
15391

VIKINGABALK

Dina kvinnor vare hemsens högsta prydnad
och må alla deras flit berömma,
där de sträva uti ödmjuk, stilla lydnad
och om sagans fjärran länder drömma.

"Viking skokrämm", säga de åt nya släkten,
"mågen I på Edra skodon smörja,
-ständen ständigt upp i första morgonväkten
att med skornas skötsel dagen börja."

Av SANGALLA the

rekommendera vi
våra kända märken

"PEKOE SOUCHONG"
"IMPERIAL"
"ORDINARY"

i originalförpackningar.

PERCY F. LUCK & Co.

Har Edra barn Engelska sjukan

eller anlag därför, giv dem då Mustrin vilket är ett kraftnärings-
medel med Lecithin, det alstrar nya celler, är blod och muskelbil-
dande, stärker benstommen och tillför nerverna och hjärnan näring,
så att barnen få krafter för sin naturliga utveckling, under sin upp-
växtperiod.

Giv barnen därför Mustrin så hjälper Ni dem. Till en närings-
kur på 4 å 6 veckor erfordras 1 å 2 burkar Mustrin, det kommer
att visa ett vackert resultat på barnens välbefinnande och krafter.

Intyg: Efter edert Mustrin gjort en sådan förändring på
vår son som lidit så mycket, bedja vi eder sända 3 burkar
Mustrin omgående, för det är flera som vill försöka om det
även kan hjälpa deras små. Järsö den 30-5-1921.
H. N.

Försumma därför icke att ge barnen i alla åldrar Mustrin, och
rekvirera genast, pris pr burk 6 kr. + porto, erhålles från

Mustrin-Fabriken, Stockholm 21

»En kyss... det är ditt ständiga omkväde.
Kyss mig då.»

Hon lyfte upp floret och lät honom kyssa
sig, men hennes läppar voro slutna och
kalla.

»Du har ingen lidelse», sade han föröd-
mjukad. »Jag är dig likgiltig.»

»Men förstår du då inte, olycklige, att jag
inte kan tillhöra dig? Förstår du inte, att
det är den högsta lycka jag berövar mig
själv? Förstår du inte, att jag offerar min
ungdom, min kärlek, mitt liv? Förstår du
inte, att jag lider förfärligt under fullgö-
randet av denna min plikt?»

»Jag beundrar dig, Lucia. Ingen kvinna
kan mäta sig med dig, och jag är dig inte
värdig.»

Kusken stannade. De voro i Posilipo, på
vägen, som går mellan de av villor betäckta
sluttningarna.

»Kör till Bagnoli», sade Andrea genom
fönstret.

»Vart för du mig, Andrea?»

»Långt bort...»

»Nej, jag måste vända om till staden. Al-
berto väntar mig.»

»Tala inte om Alberto.»

»Tvärtom, låt oss tala om honom. Han
är sjuk. Jag har sagt honom, att jag för
föret att bika mig. Du måste genast föra
mig hem.»

»Jag vill aldrig föra dig tillbaka igen»,
sade han energiskt.

Lucia betraktade honom frågande, men
ett flyktigt leende gled över hennes läp-
par.

»Du skall stanna hos mig, du måste följa
med mig, jag släpper dig inte, Lucia.»

Hon svarade icke; hon betraktade ho-
nom förskräckt.

»Du är tokig, Andrea.»

»Nej, det är mitt allvar, Lucia. Mitt be-
slut står fast.»

Vagnen stannade. De voro vid Bagnolis
strand.

»Låt oss stiga ur litet. Här är ödsligt,
och det regnar; ingen ser oss.»

Lydigt öppnade han dörren och hjälpte
henne ut. Vagnen stod kvar på vägen, de
gingo ner på stranden i duggregnet över
den mjuka sanden. Det ödsliga landskapet
var insvept i fuktig dimma. Framför dem
låg Nisida, galerslavarnas ö, som avtecknade
sig svart mot den ljusa horisonten. Därun-
der var havet brunt och grumligt, som om
alla djupets vidunder upprört det; längre
bort, åt Bajæ till, antog det en silvervit skift-
ning, som påminde om is. Bakom dem låg
trattoria dei Bagnoi med sina stäng-
da fönster och sin nakna pergola; den gula
fasaden var fläckig av regnet. Där bakom
infattad mellan kullarna, låg den grå Bagno-
lislätten, där soldaterna hålla manövrer och
där Napolis duelleranter slåss.

»Det ser ut som ett nordiskt landskap»,
sade hon och stödde sig tungt på sin led-
sagares arm, »ett dött och dystert landskap.
Det är inte Bretagne, ty Bretagne har sina
branta klippor. Det är inte heller Holland,
ty Schelde är vit, fet flegmatisk, höljd i
mjölkvit dimma. Det är Danmark, det är
Hamlet, som med tankfulla, vanvettglänsan-
ögon betraktar den gråa Östersjön.»

Han stod och hörde på, lyssnade endast
till den musikaliska klangen av denna röst,
som satte hans själs strängar i dallring. De
blevo våta i det fina, vassa regnet, men de
märkte det icke.

»Har du aldrig varit här, Andrea, då
landskapet är azurblått?»

»Jo, där uppe, bakom de stängda fönst-
ren, i ett av osterians stora rum, har jag
duellerat.»

»Med vem, älskade?»

»Med Cicillo Cantelmos, en vän.»

Kameror
och alla slag
Foto-artiklar

BEGÄR VÅR KATALOG N:o 131
HUGO SVENSSON & CO
GÖTEBORG

Perenna Växter

100 st. i 50 vackra sorter, värt
val, med namn Kr. 25:—
50 st. i 25 vackra sorter, värt
val, med namn Kr. 15:—
25 st. i 13 vackra sorter, värt
val, med namn Kr. 10:—

Stam-, Thea- och Remontantror
nya sorter, kraftiga exemplar
billigast från

Linköpings Trädgårdsförening
Rikstel. 1549 Katalog gratis o. franko.

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgi-
vande och mest stärkande
av alla moderna organiska
järnpreparat. Synnerligen
lättsmält föredrages det av
den ömtåligaste mage. Vid
blodbrist och svaghet av
största verkan. Dess ange-
näma smak gör att det med
lätthet tages av såväl barn
som vuxna.

Tillverkas å

**APOTEKET VASENS DRUG-
HANDELS LABORATORIUM**
STOCKHOLM

Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.

Vad allmänheten säger om "RÄTTUT".

Som jag en
längre tid varit
förargad över
den skada som
rättor gjorde i
mina magasi-
ner och den rätt-
hund jag har,
endast dödar då
och då någon
rätta, beslöt jag
försöka "Rättut".
Resultatet var
stort. Rättor-
na dogo som
flugor på en
flugfångare. Den
skada, som såväl
ekonomiskt som
hygieniskt för-
orsakats genom
rättor, är så stor
att jag nu icke
kan underlåta
att (utan påtryck-
ning) gratulera
innehavarna av
detta rättgift.
Halmstad 26/4 1916.
Högaktningfullt
Anton W. Anderson,
Akeriägarare.
Pris pr pkt Kr. 1.25.

Fabrikanten:
BERNER & ZETTESTRÖM,
Göteborg D.
Säljes å apotek, färg- och kemikalie-
affärer samt specieraffärer på landet.

Tänk alltid på NORMANS

vid behov av Glas och Porslin.
Tegnérsgatan 23. — Odengatan 41.

Filtar beställas eller köpas billigast fr.
oss. Begär vår illustr. prisKur.
Arvika Spinneri o. Vävnadsaffär,
Oxtorgsgatan 9 A - Stockholm

Jogal -Tablet-
terna
verka
snabbt o.
säkert vid

Reumatism | Huvudvärk
Gikt | Ischias
Nervsmärtor | Influensa

Inga skadliga biverkningar. Starkt
urinsyrelösnande gör Jogal till
själva roten av det onda. Dess
smärtstillande verkningar märkas
genast, även sömnlöshet bekäm-
pas med Jogal. Finnes å apotek
till kr. 2:60.

På svenska

språket är Handbok i Hardangersöm
utkommen. 90 illustr. Pris 1:75.
Favorit-Exp., Hornsgatan 116, Sthlm.
Aterförsäljare rabatt.

Nya Varor i allt vad som till-
hör hemmet!
Nya Priser ensamtstående i hela
landet!
Ny Katalog för 1922 på begäran
gratis och fraktfritt.
STRÄLIN & PERSSON Korsnäs.

OMEGA

Världsmärket bland fickur.
6,000,000 Omega-ur i bruk.

A.J.S

motorvelociped måste Ni prov-
äka — sedan köper Ni den.

A/B NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

Tapetkompaniet

levererar Eder

TAPETER

till lägsta priser. Största sortering av in- och utländska kvaliteter. Rekvirera prover genast. Riks 99 05. Allm. 133 20. Katarinav. 7. Sthlm. (Vid Slussen.)

Svält ej

Edra krukväxter. De leva ej enbart av vatten. Giv dem Plantagen, ett på vetenskaplig grund sammansatt konc. växt-närings-salt. Erhålles på bleckburkar hos Frö-, Blomster-, Färg- och Kemikaliehandlare.

KVARNSTRÖM & ERIKSSON

Silperi, Förmåklings- & Oxl-deringsfabrik

Kungsgatan 84, Stockholm.

Allm. T. Kh. 121 - R. T. 303 14.

Lätt och bekvämt

köper man sina varor från vår firma. Goda kvaliteter och billiga priser.

AHLÉN & HOLM, STOCKHOLM.

För den nyfödde.

Reklamkartonger med komplett, fin, välsydd utstyrelse, bästa, mest beprövade modell, som nu finns, till 15 och 20 kr. Affären etabl. 1911. Fru E. Caspersson, Örebro 1.

SPIECKERS SANOKAPSLAR

stärka nerv- och muskelsystemet, skänka ungdomlig spänstighet, levnadsmod och energi, samtidigt som de undanröja trötthet, sömnlöshet och svaghets-tillstånd. Finnas å alla apotek och drogaffärer eller expedieras efter rekvisition från undertecknade, portofritt.

Ask om 10 kapslar (för 10 dagars bruk) kr. 2.25.

Ask om 20 kapslar (för 20 dagars bruk) kr. 4.25.

Liten kur (5 stora askar) kr. 20.—.

Stor „ (10 „ „ „) kr. 38.50.

Generalagenter för Skandinavien:

Harald Westerberg & Co,

— Göteborg. —

»För vem?»
»För en kvinna.»
Det blev en förlägen tystnad.
»Vad jag känner litet till ditt liv, Andrea», sade hon blott och tryckte sig närmare in till honom. »Jag är en främmande för dig.»
»Det förflutna finns ej längre till, älskade. Allt vad som varit är dött.»
»Jag är död, död för glädjen.»
»Låt mig föra dig bort; vid mitt hjärta skall du födas på nytt.»
»Du talar som en poet i dag, Andrea, som en drömmare.»
»Det är du, som har lärt mig detta språk, jag kunde det icke förut, jag hade aldrig drömt. Lucia... följ med mig!»
»Det är sent», sade hon. »Låt oss stiga upp i vagnen igen och fara tillbaka till Napoli.»
Då de åter sutto i vagnens gröna halvdager, voro de bägge sorgsna. Då de när-made sig Fuorigrottan, spratt Lucia till och vände sig till Andrea:
»Och framtiden?»
»Tänk inte på den, låt den komma.»
»Du är ett barn, Andrea.»
»Nej, jag är en man, skall du få se. Vill du lita på mig?»
»Jag är rädd, jag är rädd...» och hon kastade sig över honom.
»Vad är du rädd för?»
»Jag vet inte... jag är rädd att störta mig i olycka. Vår kärlek är ett fördärv, Andrea. Jag känner framtiden. Vill du, att jag skall beskriva den för dig, beskriva det öde, som väntar oss bägge?»
»Ja, men räck mig dina händer... och småle!»

»Det är två vägar vi kunna välja. Den första är pliktens. När den är slut, denna dystra färd i regnet, i ett åkdon, som påminner om en likvagn, kunna vi ge varandra en is-kall kyss och skiljas för alltid. Avstå från kärleken. Aldrig träffas mera, återupptaga — du hos Caterina, jag hos Alberto — detta torra, tarvliga borgerliga liv, som mördar själen. Glömma den härliga drömmen. Sådan är framtiden.»
»Nej, det kan jag inte.»
»Det kan också finnas en annan framtid för oss. Den hemliga synden, det förskrämda och skälvande äktenskapsbrottet, som bedrar, förnedrar, kysser i löndom, beror av tjänstefolk, portvakter, postbärare, kammarjungfrur. Det är det liv vi hittills fört... avskyvärt, simpelt... att förråda som alla andra, älska som alla andra. Göra om vad hundra tusen ha gjort före oss. Det är ovärdigt en kvinna som jag, ovärdigt en man som du.»

»En gång sade du mig, att bedrägeriet är ett barmhärtighetsverk», viskade han.
»Du älskar Caterina och Alberto. På detta sätt kan du frälsa dem.»
Hon betraktade Andrea, lärjungen, som så väl hade lärt sig hennes kärlekshistorier och som hon hade bragt därtill, att han förnekade sanningen. Han hade nästan varit alltför lärtaktig. Han hade redan hunnit till de sentimentala spetsfundigheterna.
»Alltså», sade Lucia mörkt, »efter jag inte kan förmå mig att dölja min kärlek och inte kan hyckla längre, är det bäst, att vi skiljas.»
»Nej, jag kan inte.»
»Det är bäst att skiljas.»
»Jag kan inte. Jag dör, om jag skall förlora dig.»
»Vad skall jag göra? Det finns ingen utväg. Dö! Även jag skall dö.»
Hon vände bort ansiktet, sträckte ut sig och lade armarna i kors, som om hon väntat på döden.

(Forts.)

Giv ungarna smörgåsar-

svenska folkets nyttiga och bekväma husmanskost! Men slösa inte bort pengar på dyrbart smör utan giv dem vad som är lika bra, men betydligt billigare. Kort och gott:

GIV DEM **MUSTADÖS** "BÄSTA-VÄXT"

Vår mycket omtyckta
"3/4 kg. ask"

Choklad Luck endast
Konfekt 5 kr.
Marmelad per ask.

till landsorten fraktfritt 5:80 kr. pr. ask rekommenderas.

PERCY F. LUCK & Co.

Mellins Food

är en världsberömd, lättmjält kraftnärning för barn, ammande mödrar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- och drogaffärer. Mellins Food Depot, Malmö.

SINGER

SYMASKINER

for all sömnad

NISSENS

CHOKLAD · KONFEKT
LAKRITZ · KARAMELLER

Specialité:
NISSENS BRÖST-
KARAMELLER.

När Ni uttryckligen
begär

Chesebrough = Vaseline

(uttalas Tjehsbros)

får Ni den originalprodukt, som ursprungligen erhöil beteckningen „vaselin“.

Allt annat är efterapningar och kan vara skadligt.

Chesebrough = Vaseline

fås endast i originalförpackning: askar, tuber och glas med detta varumärke:

CHESBROUGH'S Vaseline
PETROLEUM GELÉ

Använd alltid

Kalmar Rissfärlöse

och Ni blir beidten med resultatet.

Kalmar Ångkvarns A.-B.

VICTORIAS

LAVENDEL TVÅL

FÖRNÄMSTA I SVERIGE

Leja-Magasinet's Journal

Modell 2.

Modell 3.

Modell 1.

SORGKLÄNNINGAR

Den kvinnliga sorgdräkten har på de senaste åren undergått en stor förändring. Förr skulle den så gott som digna under de tunga crêpegarneringarna, som ofta täckte halva kjolen och livet, nu nöjer man sig med betydligt diskretare accentuering av sorgen. Materialet i sorgdräkten är också mycket mer omväxlande än förr, då de tunga tygerna dominerade; nu kan man till elegantare sorgdräkter använda både silkesgabardin, crêpe-marocain, taft, crêpe de Chine, med flera lättare stoffer. Men garneringen är alltid diskret, en smal kant eller krage och manschetter av crêpe, eller på de elegantare dräkterna små, raffinerade arrangemang i form av blommor eller bär o. d. Sorgdräkterna bäras vanligen höga i halsen, men de moderna modellerna äro i de flesta fall sådana, att de kunna bäras både höga och låga, allt efter smak. Givetvis är det mer lämpligt och ofta mest klädsamt att ha en sorgklänning med hög krage. Dessa likna ju ingalunda sina tidigare föregångare, de hårda, omöjliga "halsjärnen", som voro på modet samtidigt med de överdrivna sorggarneringar-

na, utan äro mjuka och graciösa och ge ansiktet en distingerad inramning. Lejamagasinet har ett mycket rikt sortiment av sorgklänningar, från mycket enkla och billiga till de mest eleganta. De svarta klänningarna utmärkas för rena, mjuka, fallande linjer, där själva enkelheten i snittet utgör elegansen. Alla fladdrande volanger o. d. böra vara förvisade från sorgdräkten; där är det absolut enkla det finaste.

Ur Lejamagasinet's rikhaltiga lager kunna vi rekommendera tre olika typer i skilda prislägen, var och en mycket tilltalande och till moderata priser. Modell 1. N:ris 42, 44, 46, 48. I popelin med crêpegarnering. Hög eller låg i halsen. Nätt modell. Pris 55 kronor.

Modell 2. N:ris 42, 44, 46 och 48. I gabardin med isättning, krage, ärmuppslag och skarp av crêpe. Hög eller låg i halsen. Pris 79:50 kronor.

Modell 3. N:ris 42, 44, 46, 48. Prima yllegabardin med isättning, krage och manschetter av crêpe. Mycket chic modell. Pris 89:50 kronor.

LEJA-MAGASINET,
Hamngatan 1A, (vid Normalmstorg).

Oatline

Ni avundas andra som ha en vacker, välvårdad hy. Använd därför alltid OATINE, som läker och när huden och gör den mjuk. Tvål och vatten irritera ofta huden, den blir grov, hård och gråaktig. Använd därför OATINE som är något enastående i sitt slag. Den ingnides och avtorkas efter behag och ni bevarar huden, smidig, frisk och vacker genom åren.

Begär endast OATINE "Vit crème, grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. Fås i burk, eller tub kr. 3:—, och stor burk (tredubbelt innehåll) kr. 6:—.

OATINE SNOW är fin, snövit och mycket dryg i bruket och är välluktande och uppsuges ögonblickligen vid lätt ingnidning. Genom ständig användning bevaras huden smidig, klar, mjuk och vacker. Fås i burkar av samma storlek. Kr. 3:— och 6:—.

Fås överallt, eller skriv till

THE OATINE COMPANY's Generaldepôt, Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn. London & Paris.

OATINE En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

BANANER I MATLAGNINGEN.

Lunchrätter.

FISKSALLAD MED BANANER.

(För 6 pers.)

5 bananer, 3 morötter, ½ lit. jordärtskockor, 1 medelstor sellerirova, ½ lit. potatis, 1 liten ättiksgurka, 1 tekopp kokt fisk befriad från ben och skinn.

Sås: 1 msk. smör, 3 msk. mjöl, 1—2 äggulor, 2 dcl. vatten, 1 tsk. torr senap, peppar, salt, socker, 3—4 msk. ättika, 2—4 msk. olivolja.

De kokta rotsaker skäras i pärningar och likaså bananerna. Ättiksgurkan finhackas och iblandas tillika med fisken. — Till såsen fräses smöret tillsammans med mjölet, spådes med vattnet, varefter redningen får koka 6—8 min. Kastrullen avlyftes, och äggulorna tillsätts en i sänder. När såsen är avsvanad, nedröres ättikan småningom samt kryddorna och om så önskas även matoljan, som då tillsättes droppvis. I såsen, som bör smaka ganska skarp av ättika och kryddor iblandas de skurna bananerna, rotsaker och fisken. Salladen upplägges på glasfat och garneras med hackade eller skivade hårdkokta ägg samt grönsallad eller dill.

BRÄCKT SKINKA MED BANANER. I. (1:STA PRIS.)

(För 1 pers.)

(Lättvindig och mycket närande anrättning.)

2 bananer, 1 ägg, 1 msk. fet rökt skinka eller bacon, 1 tsk. smör (några korn peppar).

Bananerna skalas och delas itu efter längden. De fräses helt lätt i smör och upptagas varefter fläsktärningarna stekas i samma panna. En liten omelettlåda smörjes med smör, ägget sönderslås däri, och de fyra bananhalvorna läggs vid sidorna så, att de bilda en fyrkant inom vilken ägget är inneslutet. Över det hela fördelas fläsktärningarna tillika med sitt fett. Lådan insättes i ordinär ugnsvärme och får stå så länge där, tills ägget är stannat. Serveras i sin form.

Ann.: Ingenting hindrar, att om så önskas, satsen flerdubblas och då anrättas i en större, låg eldfast form.

Middagsrätter.

BANANPURÉ.

6 bananer, ½ lit. vatten, ½ tsk. salt, 1½ lit. svag kalvbuljong, 1½ msk. smör, 3 msk. mjöl, peppar, salt.

I soppskålen: 1 äggula, 1 dcl. grädde.

Bananerna skalas, skäras i stora stycken och få koka 10 min. i saltat vatten, varefter de passerar. Smör och mjöl sammanfräses, de passerade bananerna tillika med sitt spad tillsätts, och buljongen påspådes småningom under vispning. Soppan smaksättes med peppar och salt och får koka 5—8 min. Den slås sedan under kraftig vispning i den värmda soppskålen, där förut äggulan och grädden blandats. Soppan serveras het med stekta brödtärningar.

GÄDDA MED BANANER.

(För 6 pers.)

Drygt 1 kg. gädda (1 fisk), 4 bananer, 1 franskt bröd (litet), 1 ägg, litet grädde eller mjölk, peppar, salt, smör (2 msk.), stöbröd, ½ ägg, (riven ost).

Gäddan rensas och fjällas. Huvud och fenor avskäras och ryggen borttages nätt. — En färs beredes av de krossade bananerna, det i mjölk upplösta brödet, det vispade ägget, ett par msk. grädde och, om så önskas, några hackade champignoner eller rä-

Mot kyla

skyddas huden av

Önskar Ni uppfriska

Edra kunskaper i engelska språket, önskar Ni uppehålla dem på ett angenämt och bekvämt sätt och vill Ni läsa engelsk litteratur på originalspråket utan att behöva slösa bort Er dyrbara tid med att leta i lexikon, då måste Ni skaffa Eder

The English-Swedish Magazine

Engelsk-Svenska Tidskriften)

Detta magasin utgives på engelska med parallell svensk översättning under medverkan av framstående engelska och amerikanska författare jämte Ernst Lundquist som översättare.

Lösnummer à 1 kr. till salu överallt

Prent.: Helår 10 kr., halvår 5:50, på posten, i bokhandel och portoifritt från tidskriftens Red. och Exp. Västerlånggatan 65, Stockholm. At. 49 46. Provnnummer sändas gratis på begäran.

Millioner förstöra sitt hår med sprithaltigt och felaktigt sammansatta härvatten, grönsåpa, såpsprut m. fl. otjänliga hemkurer. Ni behöver ej med bekymmer se häret falla bort, om ni tillskriver Specialisten i hårsjukdomar VALENTIN LINDBERG, Kommandörsg. 12, Sthlm, träffas kl. 12—2 vard. Flera tusen bevis finnas från botade skalliga och tunnåriga personer. Uppgiv ålder, sjukdomens art m. m. Biöga 40 öre för svar i diskret brev. Mina behandlingsmetoder äro berömda av såväl vetenskap, press som allmänhet.

IBEM

Av rost min duk den har fläck vid fläck och på bordet kunde den ej duka. För IBEM snart var fläckarna putsa. att köpa IBEM råder jag var fruga. "IBEM" rosttagningsmedel finnes överallt till 75 öre tuben.

AUG. SJÖSTEDT, Appellbergsgat. 52. Stockholm. Riks 55 99. Allm. 15 342.

Birgitta

Äkta Citron-Crème.

Oelbart medel mot sträv och narig hy
Bästa ansiktsmassagecrème.
Utplånar rynkor o. ojämnheter i huden.
Tillverkas av saften av friska citroner.
Parfumeri S:ta Birgitta, Stockholm.
Pris kr. 3:—

Förstör ej Eder hy

med vatten utan använd Velvet Complexion, den amerikanska kvinnans bästa skönhetsmedel mot rynkor, röd och oren hy. Velvet Complexion (sammetshy) innehåller äkta mandel och försäljes i alla parfymaffärer. Pris per flaska 5:— och 8:— kronor. Generalagent: A/B Parfumeri R. Barlach, Stockholm C.

**VARFÖR
ÄR NI SJUK**

Nytt bevis för den homeopatiska behandlingen.

En patient skriver:
WESTLUNDS HOMEOPATISKA INSTITUT,
Stockholm.

Hjärtligt tack för den välsignade medicinen, som jag erhållit från Eder. På 10 år har jag ej känt mig så frisk och arbetsduglig som nu under sista tiden, tack vare den homeopatiska medicinen. Läkare förklarade mig obotlig på grund av svårartad bronchialastma, i förening med äggvita. Detta allt har nu försvunnit genom användande av homeopatisk medicin.

Mätte alla sjuka människor få ögonen öppna för denna underbara medicin och önskar jag Eder en välsignad framgång i Eder verksamhet att hjälpa sjuka och lidande människor.

Med tacksamhet och högaktning
Fru AUGUSTA BERG,
Karlbergsvägen 55, 1 tr.
Stockholm den 5/1 22.

Riktigheten av vidstående skrivelse intygas:
Axel Agri. S. Agri.
S. Ringqvist. M. Person.
J. Person. H. Pettersson.
Hugo Pettersson. F. Calsson.
Anna Svan. H. Frisell.

OBS! Avd. för: Massage, sjukgymnastik, elektrisk hetluft, elektrovibrationer, galv. elektricitet samt ultravioletter strålar.

Alla kroniska sjukdomar behandlas med stor framgång.

Ring, skriv eller gör oss ett besök. Fråglista för sjukdomsbeskrivning sändes på begäran för patienter som ej kunna besöka oss. Vänd Eder med förtroende till

VESTLUNDS
Fysikal. & Homeopatiska Inst.
Hom. läkare.
Vardagar 10—2.
Aftonmottagningar Tisdag o. Fredag 6—7 e. m.
R. T. 121 25. A. T. 237 36.
Kl. V. Kyrkog. 5, 3 tr., hiss.
STOCKHOLM.

kor. Färsen smaksättes med peppar och salt och lägges inuti fisken, vilken på ett par ställen hopfästes med i vatten uppmjukade vispkvistar. Gäddan lägges i en smörbestruken långpanna, penslas med ägg, belägges med smörflockar och beströs med stöbröd, och om så önskas, 2—3 msk. riven ost. Gäddan stekes i ugn på vanligt sätt under flitig ösning med den sås som bildas i pannan.

Efterrätter.

BANANER MED MANDEL.

6—8 bananer, ½ dcl. vatten, saften av 1 citron, 1 dcl. socker, 30—40 gr. sötmandel.

Bananerna skalas och läggas hela i en eldfast låg form eller i silverkarott. Sockret, vattnet och citronsaften röras kallt tillsammans och slås över bananerna, vilka sedan lätt späckas med strimlor av skållad på längden skuren mandel. Formen införes i ordinär ugn och får stå tills bananerna ligga klara. Garneras med flockar av vispad grädd.

BANANER MED MARÄNG.

1:STA PRIS.)
(För 4 pers.)

6 bananer, saften av ½ citron, 2 msk. socker, 1 dcl. vatten, 4 äggvitor, 5 msk. socker, 1 tsk. vaniljsocker.

Bananerna, itudelade efter längden, läggas i en lag, kokt av 2 msk. socker, citronsaft och vatten. De få ej koka, endast bliva mjuka och halvklara. De upptagas och läggas i eldfast form eller silverkarott. Lagen hopkokas om så skulle behövas och slås över bananerna. Äggvitorna slås till hårt skum, strösockret iblandas tillika med vaniljsockret, och marängmassan breddes över bananerna. Karotterna insättes i svag ugnsvärme och får stå tills marängen fått höggul färg. Serveras i sin form.

LÄSARINNORNAS SPALT

Svar till Våren 1922. Det är mycket vanskligt att sätta upp affär på främmande ort, där man ej är känd. Jag vet dem som under de bästa förutsättningar gjort det och blivit av med sitt lilla kapital. Det går tid åt till att bli känd och ännu längre välkänd. Annat är det om man är någorlunda känd på orten, eller man övertar en i gång varande, välkänd och väl inarbetad affär. Bor ni i en stad så sätt upp i denna, om Ni har vänner och gynnare där. Passa på alla annonser. Kan ske ni kan finna något passande där, eller få ett uppslag.

Ebon.
Svar till Syster X. Se mitt svar till Våren 1922.

Ebon.
Svar till S. ö. T. Fredrika-Bremer-Förbundets Frukodlings- och Trädgårdsskola, Apelryd, adr. Båstad börjar sin 7:de kurs den 15:de mars. Undervisning meddelas åt kvinnliga elever i trädgårdsskolans olika grenar samt konservering. Prospekt erhålles och förfrågningar besvaras av föreståndarinnan. Vidare ha vi Önnestads Trädgårdsskola för unga flickor. Ny kurs från 7:de mars. Ungdom och målsman rekrivera skolans rikt illustrerade prospekt. Sändes mot 40 öre i porto genom rektor Yngve Melander, Önnestad, Kristianstads län. Dessutom öppnas Husmoders- och Trädgårdsskola den 15 febr. 1922 å den trevsamma egendomen Hösterum i vacker trakt av Östergötland, 2 kurser årligen å 5 mån. börjande 15 febr. och 15 juli. Pris 180 kr. pr mån. Badrum, tennis, bil. Vidare genom prospekt från fru S. av Eken-

“Luvisca”
(REGISTERED)
I SVERIGE INREG. VARUMÄRKE

är oöverträffad i slitstyrka och legans, krymper ej i tvätt och bevarar alltid sitt vackra utseende. “Luvisca” är lätt att tvätta och stryka och är idealtaget för damblusar, klädningar, pyjamas, barnkläder och herrskjortor.

För underhålliga efteråpningar eller s. k. ersättningskvaliteter varnas. Den äkta varan har alltid namnet “LUVISCA” tryckt på stadkanten av varje meter.

“Luvisca” finnes i en mångfald vackra mönster och färgställningar. Äkta “Luvisca” erhålles hos alla välsorterade manufakturaffärer i landet till ett fastställt pris av

Kronor 5:75 pr mtr.

Har Ni svårighet att anskaffa äkta “Luvisca” tillskriv då fabrikanterna
Messrs Samuel Courtauld & Co., (Foreign) Ltd.,
19 Aldermanbury, LONDON, E. C. 2.,
som beredvilligt namngiva Eder närmaste inköpskälla.

Tellerins
Växtmargarin
“Extra Växt”, pr. kg. kr. 2.—
Gräddmargarin
“Högsta Märket”, pr. kg. kr. 2.50
Obs! Garantimärket

När blir kvinnan gammal?

En kvinnas utseende förblir ungdomligt även vid hög ålder såvida Oxygenolfabrikens **Amarant-Cold-Cream** dagligen användes till ansiktsmassage, till ingnädning efter bad, tvättning o. s. v. **Amarant** innehåller just lagom fett för en rätt hudvård. Det är känt sedan antikens dagar att endast en fet hudcreme kan bevara huden fraiche. De s. k. torra cremerna äro fullständigt utan verkan. De bestå av parfumerat tvåliskum, som intorkar i huden.

HJALMAR UDDENBERGS ADVOKATBYRÅ
AKTENSKAPS-, ARVS-, TESTAMENTS- OCH FASTIGHETSMÅL - - - RÄTTEGÅNGAR, VICE-VÄRDSKAP M. M. - - -
Hjalmar Uddenberg. Einar Axell.
Led. av Sveriges Advokatsamfund.
Vasagatan 42, STOCKHOLM.

PERUKMAKARE SVEN ELFTMAN
Alb. G. Fahlstedts Eftr.
NYTORGS G. 21 B. - STOCKHOLM.
Fullständig Perukmakerirörelse. Specialité: Konstnärligt utförda Damperuker för dagligt bruk.
Allm. Tel. 3741.
KINAMAGASINET
specialaffär för Kinesiska varor: Handvävda Siden, vita och randiga Tvätt-siden, Råsidan 3:— mtr., Textilier, antikt porslin m. m. Obs. Äkta varor extra låga priser. Regeringsgatan 43, 1 tr., Stockholm. Riks. 30 86.

Vårda i tid
Eder hy med **Yvy-tvål**, som har en enastående utsökt uppriskande och behaglig inverkan på hyn. Ett vackert ansikte är alltid beundrat, och detta bevaras längst genom ständigt bruk av Yvy-tvål. Yvy-tvålen säljes i varje affär över hela landet.
Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

Charm, som har en enkel orsak.

En kvinnas charm ligger onekligen till största delen i en vacker, fräshe hy. Denna står i intimt samband med det sätt, varpå matsmältningsapparaten arbetar. Håll denna i ordning och Ni har häri ett medel att behålla den charm, som ifråga om hyn ofta endast är ungdomen förbehållen. Om icke de obrukbara ämnena bortskaffas från kroppen så alstras bakteriegifter i tarmen, "Toxiner" vilka absorberas av blodet och föras till kroppens stora omhölje, huden och hudcellerna, som i sin ordning förgiftas. Härav härleder sig den gula och oklara hy, som i allmänhet tillkännagiver ett sjukligt tillstånd.

NUJOL är det ovärderliga medel, som på samma gång det bringar tarmen till normal funktion, förhindrar dessa Toxinbildningar.

NUJOL är icke att förväxla med s. k. laxermedel såsom, olja, salter, piller m. m., vilka hava en irriterande inverkan på tarmen. Nujol verkar avförande utan att vara något laxermedel. Den arbetar efter en helt annan princip, Nujolens verkan är nämligen mekanisk, icke medicinsk.

NUJOL tillverkas av Standard Oil Comp. på dess Nujol laboratories New Jersey och har i Amerika vunnit ett så stort förtroende att en rikhaltig litteratur utgivits därom. Rekvirera broschyren "A lovely skin comes from within" (en vacker hy kommer inifrån) från Nujol depoten, Skeppsbron 34, Stockholm.

Läs broschyren som medföljer varje flaska. Finnes å alla apotek i riket.

SVENSKA MEDICINALVÄXTFÖRENINGENS

torkade blåbär, lingon, sponat, dill, sopprötter m. m.

Högsta kvalitet. Billiga, hållbara, lätta att förvara och enkla att anrätta. Bären ge utmärkta soppor. Lingonen ge dessutom en god sylt. Sopprötterna ge med obetydlig fettillsats en välsmakande buljong. Utförlig beskrivning medföljer varje kartong. Finnas i varje välsorterad specialaffär.

OBS! Förekomma i minut endast i våra kartonger.

Reumatism

botas ofelbart och snabbt medelst det sedan årtal välkända, av apotekare sammansatta MOORLAND. 100-tals intyg.

Pr sats kr. 5:— franco från Varulagret WASA, Kemikalieavd. Stockholm 2.

IDUNS PAPPER

GRANSHOLMS FINPAPERSBRUK

ANLAGT 1803 - - GEMLA - - ANLAGT 1803

Specialbruk för finare papperssorter.

OMBUD OCH PARTINEDERLAG I STOCKHOLM:

R. W. STARE

R. T. 40 44 59 KUNGSGATAN 59 A. T. 192 30

Sydsvenska Kredit Aktiebolaget

Fonder kr. 62,000,000:—

gottgör å

Depositions- & Kapitalräkning

4 1/2 proc.

stam, Hösterum, Söderköping. Referenser: Konsultent vid K. Skolöverstyret. Fr. I. Wallin, förestånd. f. Statens Skolkökssem., Fr. I. Schager, Stockholm, fru Louise af Ekenstam, Lund, biskop O. Bergqvist, Luleå, fru I. Petrelli, Ösby Djurholm, fr. Ester Hanngren, Korstjappan, Leksand. Ebon.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 13. Vore tacksam ifall Skönhetsdoktorn ville hjälpa mig med följande fråga: Hur skall jag bli av med alla mina pormaskar? Jag har så förfärligt många; har dock försökt med ett medel mot pormaskar i svaret på frågan 120, men det har hjälpt föga. Undrar nu om ni vet något effektivare medel? Skulle ni vilja vara av den vänligheten att i så fall ej endast hänvisa till ett föregående nummer utan upprepa det. A. K.

De s. k. pormaskarna äro intet annat än anhopningar av sekret från fettkörtlarna under huden, vilket hindras av yttre smuts och damm att fritt avlämnas. Därför är det mycket viktigt för att förekomma pormaskar att hålla ansiktshuden omsorgsfullt ren. — Tvätta ansiktet med varmt vatten och tvål varje afton — aftonen är bäst emedan under dagens lopp ansiktet varit mest utsatt för damm och smuts. För att huden ej sedan skall bli för torr ingnides den med helt litet av någon fin hudcrème. Om man vill avlägsna redan befintliga pormaskar är det förut nämnda medlet beprövat och bra; dock först efter noggrann tvättning med varmt vatten.

N:r 14. Vänder mig härmed till Fru Skönhetsdoktorn med förfrågan om hur jag skall bära mig åt med mina kinder. Det finnes på dem små hål som efter pormaskar, men jag har ej haft sådana utan finnar någon enstaka gång. Hjälpa mig åt på något sätt få bort dem beder förtvivald 22-årig flicka.

Om hålen på kinderna varit där länge är det föga troligt att ni kan få bort dem med egen behandling. I lindrigare fall kan ni efter kvällstvättning med varmt vatten massera med följande sammandragande crème: 35 gr. smält och skivad färtalg, 35 gr. glycerin, 2 gr. benzoëntinktur, 1 gr. pulv. alun, 2 gr. kamfersprit, 1/2 gr. gelatin, 14 gr. pomeransvatten (avkok på pomeransskal). De båda första ingredienserna röras tillsammans i ett kärl stående i varmt vatten och alun tillsättes. Gelatinet upplöses i det ljumma pomeransvattnet och blandas med de nämnda ingredienserna medan det ännu är varmt. Tinkturen och kamferspriten ihålles sist och efter grundlig omröring hålles crèmen upp i burk.

N:r 15. Vore innerligt tacksam få receptet mot generande hårväxt förnyat. Det gamla har kommit bort.

Prenumerant.

Receptet har nyligen varit upprepat i sv. på fr. 2.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

Idunläsare i 24 år. Om Ni vill ha vänligheten ge oss Edert namn och adress skall Ni dels erhålla register till årgången, dels svar på Eder av så varmt intresse för tidningen dikterade skrivelse.

Prenumerant från förra seklet. Vi hemställa att Ni opartiskt genomgå Idunårgångarne 1915—1921 och jämför desamma textinnehåll, såväl kvalitativt som kvantitativt, med årgångarne före kriget, då ekonomisk depression,

I KÖKET OCH PÅ MATBORDET

ÄR

Arboga

ALFA-KÖ HUSMODRARNAS

OCH O

Varje familjeförsörjare bör bereda sina efterlevande Pension i

ALLMÄNNA ÄNKE- OCH PUPILLKASSAN

— Grundad 1784 —

Prospekt portofritt på begäran, varvid denna tidning bör åberopas.

STORKYRKOBRINKEN 11 - STOCKHOLM

SOLO-KAFFE

FRÅN

AB. MALMÖ KAFFEKOMPANI

ÄR DET BÄSTA JÄVARKAFFET

typografstreckor och högt upptrivna framställningskostnader ej funnos till ens i redaktionens mardrömmar. Ni skall då lätt märka att såväl text- som bildmaterial förete en värdestegring, möjliggjord genom intäkten för de annonser, på vilkas förekomst Ni anmärker. — Den nu pågående följetongen avslutas i mars.

LEDIGA PLATSER

UNG ENKEL FLICKA med god karaktär, intresserad samt något tränad i husliga sysslor (diskning o. städning), som vill lära känna arbete och vanor i ett bildat musikalliskt hem på landet mottages för 6 mån. ss. hushållslev i prästgård (liten fam.) fritt vivre och anses ss. familjemedlem mot erfarenheter i matlagning. Svar till "Inbördes trevnad", Uppsala p. r.

Bättre, arbetsvillig flicka,

som vill åtaga sig utföra en ensamjungfrus sysslor samt vara husmodern behjälplig med barnen (ev. barnflicka) erhåller genast god avlönad plats. Bekvämt våning, eget rum och gott betömående. Svar till "W", Vänersborg.

Lektris,

helst kunnig i franska erhåller plats i familj på landet den 10 april. Adress: Friherrinnan H. Rehbinder, Hälla Godegård (Östergötland).

Två kvinnliga trädgårdselever

mottages nu eller senare i herrgårds-trädgård på Själland under svensk trädgårdslärlarinnans ledning. Kost och logi i danskt lantmannahem. Alla närmare upplysningar samt referenser lämnas av Elsa Dyrssen, adress Torbenfeldt, Mörköv, Danmark.

Kvinnlig arbetskraft

inom såväl hemmens som andra kvinnliga arbetsområden kan Ni

med bästa resultat

erhålla genom att sätta in en annons i IDUN, specialorganet för kvinnliga platsannonser av alla slag.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

Enkel, bildad flicka, fullt kunnig i ett litet men bättre lantbr.-hems skötsel, erhåller plats som hushållsföreståndarinna hos bildad 33-årig ungkarl. Lantbrukardotter, helst musikalisk, äger företräde. Svar, åtföljt av fotografi, vilket återsändes, åldersuppgift, löneanspråk samt kompetenshandlingar, torde snarast under signatur "Hushållsföreståndarinna" insändas till Box 304, Sthlm C, f. v. b.

Vävkunnig,

bildad flicka sökes mot fritt vivre för ett par mån. Svar till "Lantegendom, Östergötland", Iduns exp. f. v. b.

PLATSSÖKANDE

BÄTTRE FLICKA kunnig i matlagning, bakning, konservering m. m. önskar plats i familj. Svar till "Helst i Stockholm", Iduns exp. f. v. b.

Ung flicka

av god familj önskar plats som husmoders hjälp och sällskap i bättre hem, helst prästgård, mot fritt vivre. Kunnig i slöjd och musik. Svar till "Hushållslev", Annonstryckn Svea, Norrköping.

Ung flicka

önskar plats å kontor, affär eller i familj. Kunnig i maskinskrivning och andra lättare kontorsarbeten, samt sömnad och handarbete. Betyg och rekommendationer finnes. Svar emot oss tack samt under sign. "Villig 21 år", Tidholm p. r.

En 19 års bildad flicka

med god handstil som genomgått Händelsinstitut samt kunnig i tyska språket, önskar genast plats i stad eller på landet som hjälp i ett bättre hem eller som biträde å kontor eller dyl. Tack sam för svar till "Familjemedlem", Skövde p. r.

20-årig elementarbildad,

musikalisk flicka önskar plats såsom barnfröken (exam. barnsköterska) eller såsom hjälp och sällskap åt husmodern. Helst där jungfru finnes. Svar till "Skånskan", Iduns exp., f. v. b.

Elementarbildad flicka

(19 år), med ettårig praktik som lär. önskar plats helst å herrgård el. gods att läsa med barn. Deltager ev. även i lättare hushållsöromål samt sömnad. Någon lön önskvärd. Svar till "Ista mars", Örebro p. r.

Tyska.

För barn, som önska lära tyska språket, söker bildad mycket barnkär ung dam (23 år) plats i familj. Musikalisk, något kunnig i svenska språket samt sömnad. Närmare upplysningar genom brev. Svar till "B. C. 4254." Rudolf Mosse, Breslau.

Enkel, bildad flicka

önskar plats i medio av april helst på gods eller större herrgård där jungfru finnes, att vara husmodern till verklig hjälp, kunnig i linne- o. enklare klädningssömnad. Svar till "Familjemedlem 1922", Iduns exp. f. v. b.

Å häradskskriv., ingenjörskont.

eller likn. önskar van 27-årig flicka plats. Deltar i alla husliga sysslor. Även kunnig i finare handarbete och maskinskr. Inneh. likn. anställn. Svar t. "Tydlig handstil", Iduns exp. f. v. b.

Junge deutsche Lehrerin,

musikalisch, Pfarrerstochter sucht Stelle als Hauslehrerin. Angebote an Pastor Lindberg, S:t Ibb.

Söker Ni plats

på något av den kvinnliga verksamhetens olika områden?

Kom då ihåg

att ett beprövat och av tusentals kvinnliga platsökande med bästa resultat använt förfaringsätt är att

annonsera i Idun.

Insänd Eder annons till Iduns Annonskontor, Stockholm, och Ni erhåller omgående prisuppgift.

Bättre flicka

önskar komma i bildad hem att deltaga i lättare sysslor. Önskar anses som familjemedlem. Villig att betala något. Svar med prisuppgift till "Intresserad 1922", A.-B. S. Gumelius' Annonsbyrå, Göteborg f. v. b.

Husföreståndarinneplats

önskas hos en klen herre av en medelålders sjukvårdskunnig dam. Svar till "Tacksam", Iduns exp. f. v. b.

23-årig, förlovad flicka

önskar komma i en verkligt god familj, där jungfru finnes, om möjligt på en större gård för att under husmoders ledning få lära vad som hör till ett hems skötsel, framför allt matlagning. Dock med förbehåll att bli betraktad som medlem av familjen. Svar under sign. "Fritt vivre", Iduns exp.

Barnsköterska,

exam. 20 år med rekommendationer söker plats den 1 mars eller senare. Svar till Lilli Johansson, Clacegatan 1, Malmö.

Tyska,

exam. kindergartnlärarinna, söker plats som guvernant eller sällskapsdam i stad eller på land till d. 1 eller 15 april. Har varit 15 mån. i Sverige, talar nägot svenska. Familjemedlem. Svar till "Officersdotter 22 år", Iduns exp.

En ung Dame

fra et velsitueret og kultiveret dansk hjem ønsker sig optaget i et større og velstillet hjem i Sverige for at være til Selskab og Nytte for Fruen evt. Børnene. Vedkommende har gennem Ophold i Paris og London Kendskab til de 2 Sprog og er Elev fra det kgl. danske Musikonservatorium. Bilet nrk. 3060 modtager Sylvester Hvid, Nygade 7, København K.

Bättre 20-års flicka

(handlaredotter) önskar omkring d. 1 maj plats i fin familj att medfölja till badort, som husmors hjälp (sällskap). Är mycket barnkär. Familjemedlem. Svar till "Margareta", Karlshamn p. r.

Sjuksköterska

önskar plats uti ett gott hem till nersjuk eller stilla sinnssjuk patient. Hör till Röda Korset. Svar till "I. L.", Iduns exp. f. v. b.

23-års flicka

önskar plats som husmors hjälp el. dylikt. Något väv- och sykunnig. Rek. finnas. Svar till "Snarast möjligt 23 år", p. r. Linköping.

Ung, bildad dam

önskar komma i familj i stad eller på landet, för att deltaga i alla i ett hem förekommande göromål. Sv. till "Västgötska", Iduns exp. f. v. b.

Barnfröken — Sjuksköterska

medelålders, med glatt lynne önskar plats uti ett gott, fint hem, handleda större barn, undervisa uti musik om det önskas, vana att övervaka hushåll och leda tjänstepersonal, när föräldrar reser bort på längre tid. Svar till "Ansvarskansla", Iduns exp. f. v. b.

Våren i Thüringerrwald.

Ett tiotal unga svenskar kunna få god inackordering i naturskönt belägen villa i Thür. Samvetsgrant bemötande, moderligt tillsyn, plan. resor under husmoders ciceronskap till de runtom belägna kulturhist. orterna; Weimar, Eiseach, Ehrfurt etc. Tillfälle till förkovring i tyska språket! Sportliv! 2500 M. pr. mån. Närmare upplysningar lämnas antingen direkt genom ägarna, Frau o. Herr Schuldirektor Mayer, Villa Forsthaus, Georgenthal (Thür.) eller genom Fr. Klara Hansson, Stenbocksg. 7, Lund och Fr. Gärda Yxberg, Ystad.

Ung tyska,

van att sköta och sysselsätta barn, önskar plats i familj. Även villig att deltaga i husliga göromål. Svar till "Villig", Annonsbyrå, Svea, Norrköping.

Ung kvinnlig gymnastikdirektör

önskar som sjukgymnast medfölja familj, dan eller herre på resa till södern. Annan ersättning än fritt vivre fordras icke. Svar till "Sjukgymnast och resällskap", Svenska Telegrambyrå, Göteborg f. v. b.

Ung, bättre flicka,

något kunnig i sjukvård önskar plats att sköta sjuk eller som husmoders verkliga hjälp, gärna där barn finnes. Svar med löneförmaner, sändes till "Duktigt familjemedlem", Kiosken, Brunnsparken, Göteborg.

INACKORDERINGAR

UNG ENGELSKA önskar bo i svensk familj. Har i några år varit lärarinna i engelska i svensk skola. Utmärkta referenser. Svar till Miss Crump, Med. Wyn Carlisle Rd. Eastbourne Sussex England.

Doktorinnan Vilma Erikssons Vihem

beläget 15 min. skogsväg från Arvika. Adr. Högåsen, Arvika. Bröstklena mottagas ej.

Dalarne.

Bildad flicka får inackordering i ung familj i vackraste trakt av Dalarna. Tillfälle att lära hushåll o. barnavård om så önskas. Pris 135 kr. pr. mån. Svar till Fru W., Orsa p. r. f. v. b.

Konfirmander

mottagas 15 juni—21 juli. Fjortonde året. Komminister Rudolf Möller, Svanesund, Orust, Bohuslän.

Bogstens Hushållskurser.

Under vårmånaderna emottages unga damer. Praktisk o. grundlig underv. i alla sorters hushållsarb., vävning o. handarb. m. m. Prospekt från över 500 elever. Fru Ida Palmgren, Bettna.

DIVERSE

Eleganta Hellye-dambyxor i svart, lila, blått och heliotrope i vid, rymlig modell, försedda med gummiressår, finnas i tre storlekar. Kr. 5: 50 pr. par. Expedieras mot postförskott från

O. WISTRAND & Co., Stadsgården 14—16, Stockholm 4.

S:ta Birgittas svavelpomada

innehåller svavel i löslig form, stärker hårväxten, förhindrar mjällbildning. Parfymeri S:ta Birgitta, Stockholm.

Babyutstyrslar.

välsydda och bra modeller av bästa tillbehör Kr. 10:—, med engelsk blöja och gördel samma pris. Bärmantel Kr. 4:—, Dopplanning med mössa fr. 10: 50 till 15:— kr. Lakan och Örngott Kr. 8:—, Mönster medf. Röda Korsets modeller å Babyutstyrslar äro utarbetade i min atelier. Dagmar Jacobsons Vitvaru- o. Linnesömnadsaffär Rt. 1406. Borås.

Gihls Förmedlingsbyrå,

(Inneh. Emmy Gihl, f. d. Sophiasyster) Drottningholmsvägen 6

ansk. exam. sjuksköterskor, anspråkslösa värdrinnor, sjukhusbitr., husföreståndarinnor, barnsköt. o. d. samt utyr sjukvårdsartiklar. R. T. 33975. A. T. Kh. 5350.

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Central-Institutet.

Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengat. 1, Stockholm.

D:r A. KARSTEN

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsg. 60, STOCKHOLM Behandling av reumatiska åkommor.

GÖTEBORGS GYMNASIEN INSTITUT
Östra Hamngatan N:o 45
Förmåligaste specialkurs i MASSAGE o. SJUKGYMNASTIK
Nästa kurs börjar den 15 september.
I kursen ingår kostnadsfritt undervisning i moderna fysikaliska behandlingsmetoder såsom Diathermi, Kvarter- och Spektroskopstrålning, Värmebehandling, Zander-gymnastik, Ortopedisk behandling m. m. Begär illustrerat prospekt.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid Sydsvenska Gymnastik-Institutet. Ny kurs börjar 15 sept. Prospekt Major J. G. Thulin, LUND.

Sagroidpiller.

Det erkänt goda, säkert och utan olägenhet verkande avföringsmedlet äkta Sagroidpiller finns nu åter att få på apoteken.

Fräkencreme

Borttager fräknar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6: 50 + porto. Försändes diskret. Franska Parfymermagasinet, Hovleverantör, Drottninggatan 21, Sthlm.

Ungdomlig charme,

persikolen, mjuk och smidig hy ger Majorskan Edmanns Idealcreme. Pris 2:— kr. per burk. Fås i Parfymeraffär. I parti A/B Parfymeri Barlach, Stockholm C.

Sjuka.

Besök eller skriv till Homöopatiska Institutet Auxilium, Salmätargatan 5 (hörnet av Tegnérsgatan). Rt. 825 11. Mottagn. 10—12; 2—4 eller enl. överenskommelse. Specialitet: Magsjukk., blodbrist, reumatism, fallandesjuka, influensa, njur- och gallsten samt sockersjuka.

Hultkrantz,

Homöopat. Läkare. STOCKHOLM.

Crème o. puder

att användas vid skötsel av späda barn, Baddunderlag. Dinappar, flaskor m. m. Babybyxor, impregn. I parti och minut billigast från

Carl Stangenberg, 10 Hötorget, Stockholm. A. T. 28690. R. T. 7762.

FROST

SKADOR även mycket gamla botas fullständigt med Kyalatum, absolut verksamt medel. Resultat efter 5 högst 7 behandlingar. Pris per flaska 5:— kronor, avsett för en kur och säljes hos Sjukvårds-, kemikalie- och Parfymeriaffärer samt i parti från A.-B. Parfymeri Barlach, Stockholm C.

Absolut ofarligt.

Dr. Stohrs Kephaldoltabletter verka snabbt och säkert vid huvudvärk, Reumatism, Ischias och neuralgi — även i elaktartade fall — och äro fullkomligt ofarliga för hjärta och andra organ. Kephaldol användes sedan årtal med glänsande resultat av de främsta kliniker och läkare i alla länder för att stilla smärtor och feber utan att skada hjärtat. Gör ett försök. Finnes å alla apotek.

Hösterums Husmoders- o. Trädgårdsskola

giver bildade unga flickor, som önska tillbringa våren och försommaren på landet, tillfälle till undervisning i lantushåll och trädgårdsskötsel. Exam. lärarinnor. Bad, tennis, bil. Nu kurs 1 april—1 juli. 180 kr. pr. mån. Anmälan före 15 mars. Ref. önskas.

Fru S. af Ekenstam, Hösterum, Söderköping. Referenser: Fröken I. Walin, K. Skolöverstyr., Stockholm. Fröken I. Schager, Statens Skolkökssem., Stockholm. Fru L. af Ekenstam, Lund. Fröken E. Hanngren, Korståpan, Leksand. Fru I. Petrelli, Djursholm. Biksop O. Bergqvist, Luleå.

Systrarna E. Nilssons Sömnadsskola

Rådmanngatan 8 (intill Liljansplan) Stockholm. Allm. tel. 40118. Kurser i Kläd- och Linnesömnad. Begär prospekt. ELLA och ESTHER NILSSON, F. d. lärarinnor vid Birgittaskolorna.

TRÄDGÅRDSKURS

för kvinnliga elever vid Torshäll, Leksand 1 apr.—31 okt. — 15:de kursen. Extra elever även på kortare tid. Vegetarisk kost. Ref., prosp. och vidare upplysningar på begäran. LILLIE LANDGREN. MÅRTA PHILIP.

Värmlands Kvinnliga Folkhögskola MOLKOM

Sommarens kurser 8 maj—19 augusti. Läge: nära Molkom järnvägsstation i en av Värmlands vackraste trakter. Första årskursen med undervisning i allmänbildande och praktiska skolämnen, kvinnlig slöjd m. m. Är även lämplig som förberedelse för seminarium, sjukvård m. m. Andra årskursen eller Husmodersskolan, avsedd för flickor, som förut genomgått folkhögskola eller erhållit annan minst motsvarande utbildning utöver folkskolan. Utmärkta skollokaler, elevhem, gymnastiksal med dusch m. m. Omfattande bibliotek. God och billig inackordering. Betydande lindringar i omkostnaderna för mindre bemedlade. Prospekt erhålles genom rektor, fil. d:r Hj. Heden, adr. Molkom.

English Home.

Hove, Brighton. 4 Grand Avenue. offered by the Misses White and Munn to a few young ladies. Social Home Life. Educational advantages. Sports, amusements, frequent visits to London. Large house in view of sea with excellent clientele. Best. references exchanged.

Övre avdelningen

vid Kvinnliga folkhögskolan i Vara börjar ny kurs den 1 maj. Avsedd för elever med större förkunskaper. Utvidgad undervisning särskilt i tyska och engelska. Förbereder inträde vid seminarium och fackskolor samt ger tillfälle till fördjupning och specialisering i olika ämnen. Höga stipendier. Begär prospekt från rektor Anders Johansson, Vara.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

- Arvika: Arvika Nyheter.
- Avesta: Avesta-Posten.
- Borlänge: Borlänge Tidning.
- Borås: Borås Tidning.
- Engelholm: Engelholms Tidning.
- Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.
- Falun: Falu-Kuriren.
- Gevle: Gefle-Posten.
- Halmstad: Hallandsposten.
- Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.
- Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidning.
- Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.
- Härnösand: Härnösands-Posten.
- Höganäs: Höganäs Tidning.
- Hörby: Hörby Dagblad.
- Jönköping: Smålands Allehanda.
- Kalmar: Barometern.
- Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.
- Karlstad: Värmlands Läns Tidning.
- Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.
- Landskrona: Landskrona-Posten.
- Linköping: Östgöten.
- Ludvika: Ludvika Tidning.
- Luleå: Norrbottens-Kuriren.
- Lysekil: Lysekils-Posten.
- Malmö: Skånska Aftonbladet.
- Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.
- Mora: Mora Tidning.
- Norrköping: Norrköpings Tidningar.
- Nyköping: Södermanlands Nyheter.
- Nässjö: Nässjö-Tidningen.
- Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.
- Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
- Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
- Säter: Säter Tidning.
- Söderhamn: Söderhamns Tidning.
- Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.
- Uddevalla: Bohusläningen.
- Umeå: Västerbottens-Kuriren.
- Upsala: Tidningen Upsala.
- Visby: Gotlänningen.
- Västervik: Västerviks-Tidningen.
- Växjö: Nya Växjöbladet.
- Örebro: Örebro Dagblad.
- Örnsköldsvik: Örnsköldsviks-Posten.
- Östersund: Jämtlands-Posten.

VIKTORIA

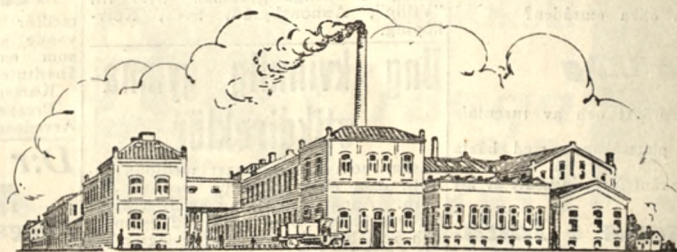
HYGIENISK SALONG
Drottninggatan 47, 1 tr., STOCKHOLM

Innehavare: CELIA GÖRANSON
utexam. från Millius, New York

M a n i c u r e
Ansiktsbehandling
Hårbehandling

Beställningar emottagas pr telefon Riks 13246

(Cloetta) N: 3

En borgen
för kvalité

När Ni i en butik — det må vara i Skåne, i Stockholm eller i Lappland — ser namnet *Cloetta* vet Ni, att bakom det namnet ligger Sveriges första chokladfabrik och ett halft århundrades framgångsrika strävanden, som utgöra en borgen för att *alla* artiklar med Cloettas namn ha samma överlägset delikata smak. Det finns väl heller ingen svensk, som ej smakat Cloetta, och som ej går i borgen för kvalitéen.

Cloetta

*Nordens äldsta men modernaste
tillverkning Finnes överallt.*

ten

Florodol - Tvålen

är damernas
favorit-tvål,
och en ide-
alisk
barntvål.

PARFYMERI
FLORA,
GEFLE.

Beställ Edra
MÖBLER vid

Nya Möbелverkstads A.-B. i Falun

Rikstel. 1196

Den ständigt ökade om-
sättningen är bästa
rekommendationen.
Infordra offerter och
kostnadsförslag. Vid
1919—1921 års svenska
Mässor erhöles odelat
erkännande för stilrent
och gediget utförande.

